

A close-up, profile view of an elderly man's face, looking downwards. He has white hair and is wearing glasses. The lighting is soft and warm, highlighting the texture of his skin and the details of his glasses.

ens

El nou santpolenc / nº 44 / Abril 05 / Revista trimestral

Sant Pol celebra el Centenari Coromines

Reportatge / *Setmana Santa a Sant Pol de Mar*

Ruscalleda s.a.

EXCAVACIONS I TRANSPORTS

MOVIMENTS DE TERRES

TREBALLS PER AL CAMP

Avinguda Maresme, 9

08396 Sant Cebrià de Vallalta (Barcelona)

Tel. 93 763 10 12 - Fax 93 763 13 21

ruscalleda@ruscalleda.biz

Ceràmiques

Marbres i granets

*Banyeres i cabines
hidromassatge*

Mampares

Sanitaris

*Griferies
termoestàtiques*

Accesoris bany

Mobles bany

Mobles cuina

Electrodomèstics

Xemeneies

Barbacoes

*Elements decoratius
d'exterior*

Balustrades

*Tot tipus de material
per a la construcció*

Materials de construcció i decoració

Amargant

 Balay

 TAU
CERAMICA

 FRANKE

BOSCH

 vives
AZULEJOS Y GRES

Pando

Teka

 ZIRCONIO

 SYSTEM-POOL
HIDROMASSAJE

PORCELANOSA
CERAMICA

VENIS
CERAMICA DE ELITE

 Bañacrill

**Projectes de Cuines 3D
DEMANI
PRESSUPOST**

Amargant **SANT POL DE MAR** - Ctra. de Sant Cebrià, s/n
Tel. 93 760 01 12 Horari: De 8 a 13 i de 15 a 19 h. Dissabtes matí obert

Amargant **PINEDA DE MAR** - Sant Joan, 42 (N-II) Tel. 93 767 14 16
Horari: De 9 a 13 i de 15 a 20 h. Dissabte obert matí i tarda

 BLOCK
COCINAS

 AUXIMOBEL

sumari

ens / nº 44 / abril 05

Seccions

Sumari pàg. 03 / Editorial pàg. 05 / Bústia pàg. 07 / El racó de Sant Pol pàg. 08 / Opinió pàg. 10 / Notícies pàg. 24 / Salut pàg. 29 / Cultura pàg. 38 / Llibres pàg. 39 / CEIP Sant Pau pàg. 41 / Noves Tecnologies pàg. 43 / Cuina pàg. 45 / Política pàg. 46 / Ràdio pàg. 48

Reportatges

Sant Pol celebra el Centenari de Joan Coromines

Joan Coromines és el filòleg català més important del segle XX. L'anomenat "cuiner de les paraules" va estar lligat a Sant Pol des de la seva infantesa i en morir va voler deixar el seu llegat a la casa que la família tenia al nostre poble. / pàg. 11

Setmana Santa a Sant Pol de Mar

La celebració pròpia de la Setmana Santa continua encara molt arrelada a Sant Pol. Molts particulars i també diverses entitats ajuden a mantenir viva aquesta tradició, en especial la de la Processó que se celebra el Divendres Sant. / pàg. 30

Edita / Ajuntament de Sant Pol de Mar / *Redacció* / Ester Roig, Daniel Solano / *Fotografia* / Josep Gol, Pere Sauleda, Ester Sauleda, Pito Estol *Il·lustracions* / Violeta Puchades *Disseny gràfic i maquetació* / Daniel Solano

Publicitat / Tel. 93 760 45 47 *Web* / www.santpol.org/ens *Correu electrònic* / ens@santpol.org *Dipòsit legal* / B-24263-93 *Fotografia portada* / Josep Gol

El nou santpolenc no comparteix necessàriament les opinions signades

RAMCON SA

C/ DOS DE MAIG, 66 - 68
TELÈFON 93 579 64 50
FAX 93 570 20 32
08100 MOLLET DEL VALLÈS (Barcelona)
e-mail: ramcon@ramcon.es
web: www.ramcon.es

- Neteja i manteniment d'edificis i locals
- Netejes generals
- Neteja de façanes i vidres
- Serveis d'alçada
- Netejes especials

EMPRESA GUARDONADA
PER LA CAMBRA DE COMERÇ, NAVEGACIÓ
I INDÚSTRIA DE BARCELONA
ANY 1993 - 1995

Aleix Lluveras Fuster

Tel. 93 762 47 63
Fax 93 760 08 59

Castellar-Roca Instal·ladors, S.L.

AIGUA · GAS · ELECTRICITAT · CALEFACCIÓ · CLIMATITZACIÓ

MELCIOR CASTELLAR SOLER

C/. Verge de la Mercè, 24
08395 SANT POL DE MÀR (Barcelona)
E-mail: mcastellar@castellarroca.com
Tel. 93 760 06 75 - Fax 93 760 45 14
OFICINA I CORREU: C/. Dr. Riera Vaquer, 23 baixos

EMPRESA INSTAL·LADORA AUTORIZADA
PEL DEPARTAMENT D'INDÚSTRIA DE LA
GENERALITAT DE CATALUNYA.

amanides,
embotits, patés,
coques calentes,
formatges, vins,
caves i fondue
de xocolata
...

Carrer de la Riera, 13 - Telèfon 93 760 23 73
08395 Sant Pol de Mar
www.restaurantlacasa.com

òptica st. pol

ÒPTICA-OPTOMETRISTA COL·LEGIADA NÚM. 13.497
plaça estació, 2 08395 sant pol de mar
tel 93 760 45 46 fax 93 760 45 46

GUCCIRAYBANVOGARTARMANIVOGUE
MOSCHINOADOLFODOMINGUEZVUARNET
OXYDOSILHOUETTETOUSAGATHARUIZ
LAPERLAVERSUSBENETTONGUESS

- Revisions oculars gratuïtes
- Tonometria (revisió del glaucoma) servei gratuït
- Adaptació de lents de contacte
- Taller de muntatge propi
- Òptica infantil

editorial

el nou santpolenc

Celebrem-ho com cal

Sembla que el Centenari de Coromines passarà força més desaperebut que els del Gaudí, Dalí o Pla. Finalment, només s'han sentit anomenar quatre actes aïllats que bonament han organitzat els pobles de Sant Pol i Pineda, i poca cosa més. De moment, les autoritats polítiques del país no han respirat. Tampoc la tan esperada Fundació Coromines, encallada en problemes econòmics i burocràtics, està donant senyals de vida.

Potser és poc haver recollit les bases de tota la llengua catalana, des de la més remota antiguitat fins als nostres dies, transcrivint cada paraula, explicant-ne el significat des del seu origen fins a l'evolució actual. Potser sí. És clar que la seva obra no té la mitificació de Gaudí, la vistositat de Dalí o el ganxo de Pla. Coromines tampoc era un personatge fàcil,

fins i tot incòmode per alguns. Poc amic de reconeixements socials, segurament ni ell mateix no donaria importància a la celebració del seu centenari. Però el que van donar de sí els seus més de 90 anys de vida, la nostra llengua li agrairà sempre.

En un moment en què el català viu envoltat d'incerteses, no ens podem quedar parats davant aquesta passivitat. Ni que sigui per donar a conèixer tot el que va fer pel nostre patrimoni lingüístic. I també per Sant Pol, que veu recollida en l'obra de Coromines part de la seva història. Des d'aquesta modesta editorial convidem el govern català a que es mulli, i animem les parts implicades a aparcar desavinences i vells rancors per celebrar com Déu mana aquest aniversari. Per molts 100 anys, Joan Coromines!

En un moment en què el català viu envoltat d'incerteses, no ens podem quedar parats davant aquesta passivitat. Ni que sigui per donar a conèixer tot el que va fer Coromines pel nostre patrimoni lingüístic.

Fotografia : Josep Gol

Multimarca Automoció

TALLERS TOBELLA, S.L.

Ctra. N-II, 5 · 08395 SANT POL DE MAR · Tel 93 760 04 17
Fax 93 760 01 84

Sant Pol de Mar

c/ Tobella, 40 - 08395 St. Pol de Mar
Tel. 93 760 22 02

**CALELLA
CONFORT**

MOBLES
PER A
INTERIORS

Sant Jaume, 368 (Parkinsol) · 08370 CALELLA
Tel. / Fax 93 769 22 31

Carrer Havana, 2
Tel. 93 760 09 04
SANT POL DE MAR

Peix fresc, diàriament d'Arenys

**VIDRIERIA
SANT POL, S.L.**

- *Alumini en general
- *Vidres i miralls
- *Mampares de bany
- *Sostres d'alumini i PVC
- *Portes i finestres de PVC

Plaça Anselm Clavé, 7
Tel. i Fax 93 760 06 93
08395 Sant Pol de Mar

FUSTERIA I EBENISTERIA

_____A
_____N
_____E
_____M S.C.P.

c/ Havana, 47 - 08395 Sant Pol de Mar
Mòbil 610 25 31 81 -Tel. Taller 93 760 02 21
Tel. Particular. 93 769 18 17

**Papereria
roger**

c/ Jovara, 32 · Tel i Fax 93 766 20 41
c/ Amadeu 1-7 Loc. 3 · Tel i Fax 93 766 17 73
08370 CALELLA (Barcelona)

bústia

Estimats desconeguts

Aquesta carta va dirigida a persones totalment desconegudes per mi, no sé els seus noms i ni tan sols recordo les seves cares. Però per la raó que sigui estaven presents i disposats a ajudar en aquell lloc i en aquell precís moment.

Faig referència a la nit del dia 26 de desembre, en el bar que es troba situat en front del Centre Cívic de Sant Pol. No conec el nom del carrer, ni del bar. Sóc de Barcelona i estava passant el dia de Sant Esteve a casa de la meua sogra, que recentment s'ha traslladat a viure a aquest poble.

El fet va succeir en el lloc esmentat, a quarts de deu del vespre. La meua filla de sis anys va patir una lipotímia que li va produir un desmai i pèrdua de la consciència. La sorpresa inesperada del fet, l'aspecte blanc i fred de la nena i els ulls oberts sense reacció, em van fer pensar que estava morta i en el mateix moment que aquest pensament entrava, el seny, la calma i la respiració m'abandonaven, entrant així en un estat d'angoixa i desesperació. Ràpidament em vaig trobar envoltada pels "meus estimats desconeguts", que, potser sense saber-ho, m'estaven donant tota la seva energia positiva fins aconseguir que em tornés a entrar l'aire i recobrés el sentit.

Gràcies i mil gràcies a totes aquestes persones i a la resta de la gent que van acompanyar el meu marit i la nena durant aquesta experiència que ens va tocar passar.

M'agrada poder constatar que no tot està perdut, que encara, dins una societat individualista, hi ha persones que poden percebre el dolor d'un altre i la necessitat d'ajudar-lo. Moltes gràcies, estimats desconeguts.

Sant Pol de Mar, febrer de 2005

Aquestes lletres d'agraïment al poble de Sant Pol, més ben dit a la seva gent. Les adreça Teresa Torrent (resident de temporada a Els Garrofers) i la seva família protagonista de l'esdeveniment.

Tot es va desenvolupar en el dia de Sant Esteve passat, com la majoria de famílies catalanes ens vam reunir tota la família a dinar a casa. Després de la sobretaula vàrem decidir anar a veure els Pastorets, obra molt adient per a la Winona (6 anys) i el Roger (4 anys), els meus néts els quals no havien vist mai l'obra.

Encara que de tots nosaltres és sabut que la Winona és molt sensible, qui s'anava a imaginar que veuria la història com si fos real, la qual cosa la va emocionar molt, tant que va creure que els dimonis eren de debò (un 10 a l'equip d'actors i direcció de l'obra).

Mentre mirava l'obra la nena anava menjant patates xips, de ben segur per calmar el nerviosisme que patia, i cap dels acompanyants adults vàrem percebre-ho, doncs se la veia molt interessada amb l'obra.

Només acabar, la nena, que la duia jo de la mà, va dir-me que es trobava molt malament. De fet me a miro i estava pàl·lida, i vaig intentar tranquil·litzar-la dient-li "és de l'emoció de l'obra que has vist, Winona, ara anirem aquí al davant al cafè Centre i et faran una tisana i veuràs com et passa el malestar. El cafè era ple, tots vàrem sortir alhora del teatre, però de seguida li van servir la tisana (que

no va tenir temps de prendre's), però cada vegada més pàl·lida fins que va anar relliscant per la cadira avall amb el coneixement perdut i la mirada atònita de tots els presents.

Reacció negativa total al veure que la nena trigava tant a tornar en sí. Les tres dones, àvia, mare i tieta, vàrem "perdre els papers", crits, histerisme... només les meus fills van guardar la compostura gràcies a l'ajut de tots els allà presents. No dic noms perquè només sé el d'alguns i no voldria fer diferències.

Gràcies a la bona voluntat de tothom. Van avisar al metge el qual va aconsellar una revisió mèdica a l'hospital i de matinada la nena ja era a casa.

Diagnòstic: tall de digestió. Però es veu que no és habitual en nens estar tant de temps sense sentit. Tot va quedar en un ensurt, però és que a la nostra família hi ha hagut molts ensurts sobtats i malauradament no han acabat tant bé. De ben segur, per aquest fet, vàrem "perdre els papers". Aquestes situacions són alienes a la gent que les protagonitza. Perdoneu si aquest va donar un punt amarg al dia de Sant Esteve. Gràcies de nou.

T. Torrent

Des del Japó

OKINAWA 9-2-05

Muy recordados amigos:

Nos alegramos mucho cuando recibimos vuestra revista "El Nou Santpolenc", la que vimos llena de recuerdos para nosotros. Algún día nos gustaría ir a Sant Pol.

Aquí el año pasado el tiempo fue muy malo, en unas provincias de Japón hubo un gran terremoto, muchos tifones, mucha agua, por eso se han roto los diques y la riada se llevó todos los pueblos. Ahora la gente está viviendo en tiendas de campaña, además este año nieva mucho.

Recibid un fuerte abrazo de vuestros amigos que os recuerdan.

Jaume i Margarida

L'apartat de Bústia és obert a tothom que vulgui expressar les seves opinions, crítiques, comentaris o pensaments sobre qualsevol tema relacionat amb Sant Pol. Els escrits no poden sobrepassar les 20 línies a doble espai en lletra Times i grandària dotze. La revista es reserva el dret d'extractar-los o resumir-los. Podeu deixar-los al Punt d'Informació (Abat Deàs, 36) en un disquet etiquetat amb el nom de l'autor i telèfon (amb una còpia impresa), o també ens els podeu enviar a través del correu electrònic a: ens@santpol.org

el racó de Sant Pol

La Torre de la Plaça (1922-2004)

□ Lluís Torrent Mas
Arquitecte tècnic

Fotografia: Pitu Estol

L'edifici

Degut a la seva ubicació en el número cinc del carrer de la Plaça, en un enclavament cèntric, a primera línia de mar; i també per les seves formes originals i singulars, la Torre s'ha convertit en alguna cosa més que un simple edifici, i juntament amb l'església, l'ermita de Sant Pau i altres obres de l'arquitecte Ignasi Mas Morell, així com totes les cases de pescadors i les antigues masies, componen gran part de l'atractiu arquitectònic i artístic de la vila.

En l'edificació que ens ocupa, trobem un estil concret, a l'hora de definir els espais, amb una presència

predominant de formes corbes, el·líptiques i circulars, que doten a l'edifici d'una personalitat pròpia i una presència que no acostuma a deixar indiferent a l'espectador que l'observi. Es tracta d'un projecte agosarat on queda palès el sacrifici d'espais en bé de les formes, la prioritat del disseny en front de l'actual tendència del màxim aprofitament i optimització de l'espai del que es disposa.

Es tracta d'un edifici unifamiliar de planta irregular amb una mitgera a la banda de muntanya i tres façanes que donen a la via pública; de planta semisoterrani, planta baixa, planta pis i planta sota coberta. Coneguda popularment com La Torre de la Plaça, ha estat reconeguda pel "Pla de protecció d'edificis i elements" de la vila de Sant Pol de Mar. L'edifici es podria catalogar dintre d'un moviment Eclecticista amb motius de Secessió vienès, tal i com indica l'historiador J. J. Lahuerta en el seu estudi sobre l'obra de l'arquitecte Ignasi Mas Morell.

La construcció

La casa objecte del nostre escrit, va ser projectada (1919) i dirigida per l'arquitecte Ignasi Mas Morell l'any 1922, amb les tècniques constructives corresponents a les d'aquella època, amb murs de fàbrica de maó ceràmic, volta catalana de maó de pla, forjat unidireccional de bigues de ferro i la coberta amb envanets de sostre mort a la catalana.

La proximitat del mar, un solar irregular en un terreny de nivell freàtic elevat, amb un pou i un fort desnivell ascendent de mar a muntanya, són els impediments que es troba l'arquitecte a l'hora de projectar l'edifici.

Utilització al llarg dels anys

Com ens explica el seu actual propietari, Josep Maria Mas Grau, la Torre de la Plaça ha estat sempre de la mateixa família i el seu ús ha estat el de residència d'estiueig, encara que ha patit algun canvi d'ús, total o parcial, en alguna etapa de la seva vida. Així doncs, durant la Guerra Civil Espanyola, el govern del moment va expropiar la casa als seus propietaris, convertint-la

en la Casa de la Vila, es va col·locar una sirena d'alarma en el més alt dels terrats, la planta semisoterrani va fer funcions de presó, i diversos espais es van convertir en improvisats amagatalls d'armament, eines i altres objectes. Un cop acabada la guerra, la casa va ser retornada als seus propietaris, amb multitud de petits desperfectes ocasionats durant el període de conflicte.

L'any 1961 es va pactar l'arrendament del semisoterrani (on en un origen s'hi trobaven les cuines i les estances del servei) a la companyia de telecomunicacions (Compañía Telefónica Nacional). Aquest fet va provocar un canvi d'ús en diferents espais i modificacions d'accessos i tancaments. Es van tapiar totes les vies que comunicaven el semisoterrani amb la planta baixa, inclòs el petit muntacàrregues o pujaplats, també es va tapiar la porta d'accés posterior a la casa situada en la façana del carreró, es va obrir una nova porta (on originàriament hi havia existit una finestra) a la façana del carrer Consolat del Mar, i es va donar permís per a modificar la distribució d'espais interiors als nous inquilins. Aquest fet va obligar a habilitar una cuina en la planta baixa, amb la conseqüent intervenció en instal·lacions d'aigua, electricitat i evacuació de fums. A finals dels anys setanta, ja quasi totes les cases tenien el seu propi telèfon, així que la centraleta va ser anul·lada, però actualment encara trobem la casa amb tots els canvis que se li van practicar durant aquest període.

L'any 1991 va ser necessària una reparació del conjunt dels terrats, degut al seu mal estat i a l'aparició de filtracions d'aigua. Es va reparar el sostre de l'habitació de safareigs i es van eliminar les antigues piques.

Així que, tot i que es pot afirmar que l'immoble no ha patit mai un oblit important, actualment la idea més generalitzada entre la propietat, l'ajuntament i la gent del poble era que la casa necessitava una important intervenció per tal de garantir la seva seguretat, recobrar la seva imatge majestuosa, envellida i emmascarada per la patina que li han proporcionat el pas dels anys i les inclemències climàtiques, i tornar-li el seu antic esplendor.

Restauració

Les obres de restauració de les façanes es van

preveure en tres o quatre mesos, però les complicacions van ser constants durant el procés, van començar l'octubre de 2003 i van finalitzar el juny de 2004.

La intervenció ha constatat de dues parts: una primera fase dedicada a l'estudi de la casa, recerca d'informació i la redacció de projecte d'intervenció; i una segona fase d'adjudicació i realització de l'obra. El criteri utilitzat principalment ha estat el de respectar la construcció original al cent per cent, recuperant formes i colors originals, restaurant els elements existents, i col·locant nous materials i nous elements només quan el mal estat de l'original feia impossible garantir la seguretat tant dels usuaris de l'edifici, com pels usuaris de la via pública.

Tot i haver estat preparant la intervenció amb prou antelació, ens vàrem trobar amb diferents dificultats i entrebancs que avui han quedat en meres anècdotes. Alguns d'aquests moments crítics van ser: les dificultats a l'hora de dissenyar una bastida que ens permetés treballar a tota la façana, al mateix temps que no fos un obstacle per al trànsit, tant peatonal com rodat; decidir si recobràvem el color original de les fusteries i persianes, cosa que finalment s'ha fet; trobar un equip de restauradores que garantís un treball acurat i fins a cert punt artesanal, per tal de recuperar el carreuat acolorit original que caracteritza la casa, etc., tot i això recordo que el pitjor maldecap va arribar en el moment de desviar el munt d'instal·lacions que passaven impunement pel mig de la façana, destruint cornises, trencant la continuïtat dels elements verticals que componen la façana i enlletgint el conjunt en gran mesura.

Per sort, i sobretot per l'empenta i decisió de totes les persones implicades en el procés, s'ha assolit l'objectiu, i la Torre de la Plaça torna a brillar amb llum pròpia.

Per acabar, seria injust no mencionar que tot això no hauria estat possible sense la promoció d'en Josep M. Mas Grau, propietari de la casa, que va decidir fer una forta inversió per tal de recuperar el llegat de la seva família i ajudar a mantenir ben neta la imatge de Sant Pol de Mar, així doncs, quan li vaig proposar de fer aquesta intervenció, ja fa més de tres anys, em va animar i va posar en les meves mans tota la confiança i els mitjans que s'han necessitat per dur a terme l'obra.

“La casa objecte del nostre escrit, va ser projectada (1919) i dirigida per l'arquitecte Ignasi Mas Morell l'any 1922, amb les tècniques constructives corresponents a les d'aquella època, amb murs de fàbrica de maó ceràmic, volta catalana de maó de pla, forjat unidireccional de bigues de ferro i la coberta amb envanets de sostre mort a la catalana.”

Dibuix i Pintura

□ Miquel Puig i Arnán

Quan anava a l'escola, una de les assignatures en la que vaig començar a destacar va ser el dibuix. Al col·legi nacional, que en aquella època tenia com a mestre el Sr. Antonio Ardèvol i Morell, d'11 a 12 del matí ens feia donar classes de dibuix dirigides per la seva esposa Sra. Rosa Angrill i Sapés.

A l'edat de 14 anys un familiar em regalà una capsa de reglament molt bonica de pintures a l'oli, i aleshores vaig començar a pintar, i amb el meu veí Sr. Josep Mateu sortíem cap als afores del poble i m'explicava la forma de barrejar els colors i altres coses. Varen passar els anys i quan em vaig dedicar més a pintar va ser quan em vaig jubilar. Durant dos anys vaig anar a Calella a casa del pintor Sr. Francesc Oliver, que donava classes i jo hi anava dues vegades a la setmana. He fet bastants quadres durant el llarg de la meua vida.

El mes d'agost de l'any 1986 vàrem fer una exposició de pintures a la sala de l'Esplai de Sant Pol, en la que vam participar nou alumnes i el professor Sr. Oliver. Només vàrem poder exposar tres quadres cada ú com a màxim. El dia de la inauguració es va fer un gran refresc, doncs la pastisseria del Sr. Salvador Sauleda ho va voler celebrar i fou molt esplèndida perquè hi participava la seva esposa Sra. Montserrat Carbonell com alumna, i ens varen entregar el triple de la nostra compra.

Sempre he sigut un pintor principalment paisatgista amb bastant de dibuix, doncs el cubisme i pintures extravagants no m'agraden, i molts pintors cèlebres i que sabien molt de pintar varen fer pintures molt rares que crec que ho feien per fer diners.

Això que us explico també ho han dit pintors de molta categoria com el Sr. Pablo Picasso, que va tenir correspondència amb molts pintors. En una ocasió el destinatari va ser el Sr. Giovanni Papini; en la referida

carta, ignorada per molts i oblidada per altres, el pintor enjudicia la seva pròpia obra. El Sr. Pablo Picasso escrivia:

"Desde el momento en que el arte no es ya el primer alimento que nutre a los mejores, el artista puede ejercer su talento en todos los intentos de nuevas formas, en todos los caprichos de la fantasía, en todos los expedientes de charlatanismo intelectual. En el arte, el pueblo ya no busca consolación y exaltación; sino que los refinados, los ricos, los ociosos, los destiladores de quintaesencia buscan lo nuevo, lo extraño, lo original, lo extravagante, lo escandaloso. Y yo mismo, desde el cubismo y más allá, he contentado a estos maestros, y a estos críticos, con todas las cambiantes rarezas que me han pasado por la cabeza, y cuanto menos las comprendían más me admiraban.

Quadre de Miquel Arnán. Foto: Ester Sauleda

A fuerza de divertirme con todos estos juegos, con todas estas paparruchas, con todos estos rompecabezas, jeroglíficos y arabescos, me he hecho célebre y muy rápidamente. Y la celebridad significa para un pintor venta, ganancias, fortuna y riquezas. Y hoy, como usted sabe, soy célebre, soy rico. Pero cuando estoy a solas conmigo mismo, no tengo valor de considerarme como un artista en el sentido grande y antiguo de la palabra. Grandes pintores fueron Giotto, Ticiano, Rembrandt y Goya; yo soy solamente un entretenedor público que ha comprendido a su tiempo y se ha aprovechado lo mejor que ha podido de la imbecilidad, la vanidad, la avidez de sus contemporáneos.

La mía es una amarga confesión, más dolorosa de lo que pueda parecer, pero tiene el merito de ser sincera."

Trobaran aquesta transcripció epistolar al butlletí de CIO de Madrid, pàgina 58 (584) del número 142, de 13 d'octubre de 1973. Aquest fragment va ser publicat pel Sr. Josep Llobet a La Vanguardia el 30 d'agost de 1981.

“A l'edat de 14 anys un familiar em regalà una capsa de reglament molt bonica de pintures a l'oli, i aleshores vaig començar a pintar, i amb el meu veí Sr. Josep Mateu sortíem cap als afores del poble i m'explicava la forma de barrejar els colors i altres coses.”

Fotografia : Josep Gol

Sant Pol celebra el Centenari Coromines

Text : Ester Roig / Fotografies: Josep Gol, Pere Saureda, Pito Estol, Fundació Coromines

Joan Coromines és el filòleg català més important del segle XX. L'anomenat "cuiner de les paraules" va estar lligat a Sant Pol des de la seva infantesa i en morir va voler deixar el seu llegat a la casa que la família tenia al nostre poble. Quan es compleixen

cent anys del seu naixement, des d'aquestes pàgines volem rendir-li el més sincer homenatge.

Joan Coromines i Vigneaux va néixer a Barcelona el 1905. Fill de Pere Coromines, advocat, escriptor i polític influent (dirigent i fundador d'Esquerra Republicana), i de Celestina Vigneaux, pedagoga i fundadora de la primera escola Montessori al nostre país, des de petit va viure en un ambient intel·lectual i lligat a l'esquerra catalanista.

Tot i que va començar estudiant química, ben aviat es va despertar la seva vocació filològica. De fet, els primers contactes amb la llengua els tindria a Sant Pol, on estiuejava amb la seva família. Aquestes estades al poble li servien per familiaritzar-se amb el llenguatge dels pescadors santpolencs, del que fa abundants referències a les seves obres. Coromines va estudiar a Montpeller, Zuric i París, on es va formar amb els millors lingüistes d'Europa. Jakob Jud i Pompeu Fabra van ser alguns dels seus mestres.

Després de la guerra, es va haver d'exiliar a l'Argentina, on va treballar com a professor universitari per tirar endavant. Més tard, el van fer catedràtic de filologia a Xicago i li van donar una beca per elaborar el *Diccionario Crítico Etimológico de la Lengua Castellana*, que és un dels millors diccionaris que s'han fet mai en qualsevol llengua del món.

Tot i viure a Amèrica, a partir dels anys 50 Coromines va fer diversos viatges a Catalunya, durant es quals va anar realitzant enquestes per tot el domini lingüístic, que li servien després per elaborar el diccionari català i l'onomasticon.

Quan finalment va tornar a Catalunya l'any 67, es va instal·lar a Pineda i allà, aïllat de tot, es va posar a treballar incansablement en el seu projecte faraònic.

L'obra de Joan Coromines és descomunal, alguns opinen que "massa gran per una vida humana", no sense raó el mateix filòleg anomenava el seu projecte científic l'"ardida piràmide". Aquesta piràmide tenia tres vèrtexs: el *Diccionari Etimològic i Complementari de la Llengua Catalana*, l'*Onomasticon Cataloniae* i la *Gramàtica Històrica*, amb les que pretenia recollir tota la llengua catalana des de l'antiguitat fins els nostres dies. I això, a base de buidar documents i obres de tots els temps, i després de recórrer a peu tots els indrets dels països de parla catalana, acompanyat de llibreta i llapis. Només li va quedar per abordar la *Gramàtica Històrica*, encara que va deixar abundant material perquè pogués ser continuada.

Coromines no escrivia per filòlegs ni per erudits, sinó per tothom, i ho feia amb un estil propi i una prosa exquisida. Tant és així que la seva obra ha estat qualificada com el "poema de la llengua". Coromines va morir el segon dia de 1997. Al seu testament va deixar escrit que la casa familiar de Sant Pol de Mar albergaria el seu arxiu i continuaria la seva tasca.

Joan Coromines (enfilat) amb els seus germans a la platja de Sant Pol.

FOTO: Arxiu Fundació Coromines

El jove lingüista

Ja de petit Coromines tenia preocupació per la llengua, sovint agafava la crònica de Jaume I i feia fitxes amb paraules antigues. Als 15 anys va escriure una carta a Pompeu Fabra en què defensava la desaparició de la terminació -o de la primera persona del singular del present d'indicatiu i adoptar així la forma emprada a les illes Balears. Tot i la ingenuïtat de la proposta a Fabra li va fer gràcia la gosadia d'aquell adolescent. Amic personal de Pere Coromines, es va interessar pels progressos lingüístics del jove i amb el temps va arribar a ser una peça clau en la seva formació.

Fotografia: Pere Saulveda

Més que un metge

El doctor Tió, metge de Sant Pol, va ser un puntal fonamental en l'obra i en la vida personal de Joan Coromines. El filòleg tenia una confiança absoluta en la persona i el saber mèdic del doctor, que des de feia molts anys era no només el seu metge personal sinó també la persona de confiança. Quan el doctor Tió deia una cosa, ell la feia. Segons diuen, és a l'únic a qui feia cas. Coromines volia que el doctor l'examinés bé i li deia: "m'has de fer viure" per acabar tota la feina.

Joan Coromines va fer un emotiu parlament evocant la figura del seu pare en l'homenatge que li va fer l'Ajuntament de Sant Pol i els Amics de les Arts el 1992.
FOTO: Josep Gol

Veneració pel seu pare

Joan Coromines admirava profundament el seu pare Pere Coromines, a qui tenia com a model de vida. El considerava un dels més grans intel·lectuals i escriptors en llengua catalana i li dolia que no se'l tingués al lloc que ell creia que mereixia. Tot i que l'obra de Pere Coromines no interessava gaire als editors, el mateix Joan Coromines va fer que es publicuessin els seus escrits, i va voler que la Fundació portés el seu nom (encara que després també hi van afegir el de Joan).

Molt avar del seu temps, Joan Coromines no era massa amic de premis i commemoracions, els quals, conscient de tota la feina que li quedava per fer, considerava una pèrdua de temps. No va assistir a la cerimònia en la que li van concedir el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, ni tan sols a la presentació del seu propi *Onomasticon Cataloniae* a càrrec de Jordi Pujol. Tot i així, l'any 92 no dubta a acudir a l'homenatge que els Amics de les Arts i l'Ajuntament de Sant Pol fan al seu pare. També va assistir a la inauguració de la plaça que porta el nom de Pere Coromines a Barcelona. En aquella ocasió, Coromines tenia ja més de 80 anys, i el doctor Tió li va aconsellar de no posar-se dret per fer el seu parlament. Però ell li va respondre: "Com vols que no em posi dret per parlar del meu pare?"

Patriota

La vida i obres de Coromines es caracteritzen per la defensa insubornable de la nostra llengua i de la nostra pàtria. En un moment històric turbulent per Catalunya, ell va decidir que defensaria el seu país des del seu terreny: la llengua. I ho va mantenir sempre. Mai no va acceptar ser membre de l'Acadèmia Espanyola, tot i que li havien ofert moltes vegades, ni va acceptar el Premi Nacional de Literatura. Ell deia que mentre el català estigués maltractat no acceptaria reconeixements de l'Estat Espanyol. En una carta adreçada al ministre Semprún en la que rebutja aquest premi afirma: "l'única nació, i l'única llengua, meves, a les quals reto incondicional homenatge, són la nació i la llengua catalanes."

Joan Coromines també va assistir a la inauguració del monument a l'Abat Deàs que es va fer a Sant Pol.
FOTO: Mariona Vila

Joan Coromines segons Pla

Nascut a Barcelona el 1905, Joan Coromines té, en el moment d'escriure aquestes ratlles (estiu de l'any 1961), cinquanta-sis anys. És un home alt, corpulent, vital, un admirable espècimen humà. Presenta la indefectible panxeta de l'home que ha arribat a la maduresa de la vida humana. El seu entrent és benèvol i lent, una mica reservat, comprensiu, desproveït de l'arrauament meridional. La maduresa dels seus anys és perfectament compatible amb el seu formidable rendiment de treball. Jo tinc la impressió que és l'home que treballa més d'aquest país -que treballa d'una manera segura, compassada i llarga. El lector que hagi passat els ulls per aquesta notícia, que tingui un coneixement, per petit que sigui, del Diccionari, que conegui, encara que només sigui de referències, el que ha escrit i elaborat, potser es preguntarà, com jo mateix m'he preguntat moltes vegades: ¿és compatible la vida humana amb tot el que Coromines vol abraçar? Si arriba a cap sense defalliments físics, deixarà una obra immensa, utilíssima, formidable. Que Déu conservi la salut i la vida a aquest català de primeríssima categoria, tant important!

(Homenots, Josep Pla)

L'excursionisme

L'excursionisme és l'altra passió de Coromines. Aquesta passió li va fer trepitjar indrets arreu de Catalunya, on recollia de viva veu els mots de la nostra terra, parlant amb pastors i pescadors. El mateix Coromines va dir: "Sense l'excursionisme, senyors, no hi hauria *Onomasticon Cataloniae*". Avui podem conèixer molts dels topònims del nostre entorn gràcies a les seves excursions pel Montnegre, que tan bé coneixia.

Personalitat peculiar i treballador incansable

Tot i que tenia fama de sorrut, els que el coneixien de més a prop el qualifiquen com un home encantador, molt honest, d'una cultura i saviesa extraordinàries. Reconegut a tot el món com un dels principals estudiosos de la lingüística romànica, coneixia i dominava infinitat de llengües, des del berber al celta, passant pel rus i l'alemany, i llegia textos en francès i anglès antic. Era un home molt auster, sempre solia vestir amb xiruques, i no es permetia distraccions fora de la feina. Treballava sis dies a la setmana i el seu dia de lleure el dedicava a llegir i estudiar. Coromines era conscient que la seva obra era excessiva per una vida humana, i ell deia que Déu li havia fet el favor de viure 90 anys per poder completar-la. Va ser un batallador fins a l'últim moment. Va treballar fins al final, en què les forces el van abandonar i es va eixonar damunt dels papers.

Fotografia : Pitu Estol

Can Coromines

La casa de la família Coromines a Sant Pol i que acollirà la futura fundació havia estat molts anys enrere l'Ajuntament del poble. Per indicació del dramaturg Ignasi Iglésias, Pere Coromines la va comprar com a casa d'estiueig i juntament amb la seva nombrosa família hi va passar els estius entre 1914 i 1938, una època en que Sant Pol va ser un indret freqüentat per diversos artistes i intel·lectuals del moment.

Durant la guerra, la casa fou ocupada per republicans i falangistes respectivament, i després fou llogada i reformada per fer-ne un restaurant. Joan Coromines no hi va tornar més i en venir de l'exili va preferir instal·lar-se a Pineda, on va viure fins a la seva mort. Per què no va tornar Coromines a la casa de Sant Pol? La raó més estesa és que va ser per ressentiment, ja que, republicà com era, no hauria acceptat de viure a una casa que havia estat seu de la falange. Però pels seus col·laboradors Max Cahner i Joan Ferrer la raó hauria estat més aviat de caràcter pràctic, ja que la casa no era disponible immediatament perquè estava aleshores llogada i funcionava com a restaurant. Sigui com sigui, Coromines va voler deixar a la casa de Sant Pol el seu llegat i del seu pare, i així ho deixà escrit en el seu testament.

Centenari Coromines

Aquí us presentem un resum dels actes que s'estan organitzant per commemorar els 100 anys del naixement de Joan Coromines: Sant Pol de Mar ha previst tot un any d'activitats culturals, esportives i socials a l'entorn de la figura del lingüista. Podeu trobar el calendari complet a www.santpol.org. Pineda s'afegeix a la celebració amb una exposició i l'edició d'un opuscle. Així mateix, la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans ha organitzat un seguit d'actes commemoratius per als mesos d'abril i maig, entre els quals destaca un cicle de conferències en què intervindran Antoni M. Badia i Margarit, Max Cahner, Carles Duarte, Joan i Josep Ferrer, entre d'altres. Amb el segell de l'Any del Llibre, la Institució de les Lletres Catalanes muntarà una taula rodona sobre l'obra del lingüista i publicarà un volum dedicat a Coromines. Caixa Catalunya inaugurarà a la tardor una nova sala d'exposicions a la Pedrera, amb una exposició dedicada a Coromines a càrrec de Perejaume. D'altra banda, la col·lecció Textos i Estudis publicarà dos volums més de la correspondència de Coromines que recolliran les cartes que el lingüista va bescanviar amb el seu pare, Pere Coromines.

BALANDRAU. De l'Onomasticon Cataloniae. Celebro que Coromines hagi rescatat aquest nom per a la litofonia. Perquè, segons diu, són "les rocasses que branden en aquells vessants plens de tarteres" les que pronuncien el nom de Balandrau. Però tot just el pronuncien quan hi passem, amb les alteracions fonètiques que hi produïm en caminar-hi damunt. És, doncs, un so meravellósament participat tant d'allò que diu com del qui hi passa, amb roques tonals que balancegen i branden, s'entrefreguen i catroquen, a mercè del nostre propi balandreig en caminar-hi. Perquè balandrejar, segons l'Alcover Moll, vol dir justament 'moure's alternativament cap a una banda i altra, com per inseguretad d'equilibri'. Però això no és tot, tant aquest diccionari com el DECLC de Coromines recullen també balandrada en el sentit de 'cop violent de la mar' i citen Ruyra: "Caminant a embornades sobre el pont balandrejador de la nau". Aleshores, entre els termes de Querals i Tregurà, el cim de Balandrau, l'onatge marí i el caminant s'arremoren, ells amb ells, vagosos i complaguts.

Perejaume

Joan Coromines, notari de la nostra llengua

□ Lluís Cabruja
filòleg

Quadre de Lluís Cabruja. Foto: Pitu Estol

El Nou Santpolenc s'afegeix a la commemoració del centenari de la naixença del nostre compatriota Joan Coromines, l'il·lustre lingüista i filòleg. Les estades estiuenques a la nostra vila des de l'any 1914 fins al 1938 amb la seva família van servir perquè d'aleshores ençà descobrís la seva vocació. A ell devem que hagi sigut el notari de la nostra parla que tan sovint recull en el seu Diccionari etimològic. Qui signa també s'adhereix modestament a recordar aquest centenari.

El seu Diccionari és un pou de coneixements on podem trobar molt sovint referències sobre les peculiaritats de la nostra parla que va recollir des molt jovenet, escoltant els nostres pescadors i terrassans. Ara bé, han passat molts anys i els mots amb l'ús i el desús es van modificant i transformant i sovint canvien de significat. D'aquí ve que els exemples que ara posaré, com a mostra, potser els nostres lectors s'estranyaran de l'explicació que fa Coromines d'alguns d'aquests mots. Vegem-ho. Els que estan en majúscula són l'entrada en el Diccionari i al llarg de l'explicació s'hi pot trobar el mot que encara perviu entre nosaltres i que està en lletra cursiva.

ARDENT: "els pagesos i pescadors de St. Pol de Mar usaven ursura en el sentit d'eixarrement causat per excés de calors i escassetat de pluja o per vents molt secs (1927) i d'ells el prengué PCoromines (que s'usa també, si bé ho recordo, en alguna narració santpolenca, i): "quan una transmutació de valors s'ha produït en l'atmosfera humana, passen coses semblants a les que produeix un canvi de vent: allò que abans hauria fet ploure, ara asserena el cel, la humitat anterior es torna ursura, la fulla, abans mústiga, s'entendreix, la pols que cruixia sota els peus ara és flonja i blana".

MAR: "La pronúncia més vulgar és mart a Barcelona, que no és inoïda a les Costes de Llevant ("la mart és lluny" anoto un cop a StPol, 1925), però hi predomina la mark, que a Sant Poll arriba a ser d'ús general (almenys en fi de frase) (no cal dir que és com ho deien els pescadors, 1914...); i això ja era vell en aquell comarca".

PERE: "A St. Pol de Mar (1920...) i a Horsavinyà (vells pagesos, 1969), un pericó és una basseta, amb recinte d'obra, arran de terra, sovint adornada plantant-hi herbes florides, i on cau un raig d'aigua (les velles i dametes santpolenques eren molt cofoies dels pericons que adornen les eixides davanteres dels carrers alts". I continua explicant: "Es podria conjecturar que sigui un derivat de pica si bé alterat, car per més que la pica sigui arran de paret i a nivell de mà d'home, la formació diminutiva podria justificar la diferència: un *piqueró > un pericó amb metàtesi fomentada per la semblança amb el nom de persona i el de planta pericó".

PET: "... el mot petaiar... se sent a tot el Maresme oriental com a equivalent de 'rebitllar, rebolcar', o sigui rebatre violentament contra terra un ésser o objecte vivent o delicat, esclafar, rebotre violentíssimament, dit especialment d'un cop de mar fortíssim que cuida esclafar una persona batent-la contra la costa (StPolM., 1916...)"

TRÀNGOL: "agitació angoixosa de la gent o de les coses, especialment 'mar grossa, gran agitació de la mar'. Jo anotava a StPolM (1924); es distingeix del temporal perquè les ones, tot i essent grosses no rompen lluny de la costa".

SABER: "La forma incorrecta sebre és popular en el Principat quasi només en l'antic bisbat de Girona, no solament en el Gironès i Empordà, sinó arribant per la costa fins a St Pol M (1928)".

En el proper número de l'ENS donarem més exemples d'aquesta nostra parla. Ramonet Roca va fer una excel·lent tasca de recopilació que va publicar en la secció "No ho perdem tot" de "El Nou Santpolenc", a partir de l'any 1994 i següents.

Invito els lectors a recollir llistes de més mots que cregueu que són maneres pròpies de la vila perquè les coneguem i no es perdin. Deixeu-les al Punt d'Informació per a la Redacció de l'ENS o bé a Ràdio Litoral per al programa "Coses de l'idioma". També és possible enviar comentaris a l'adreça electrònica de qui signa aquest text: lcabruja@terra.es.

Cinc lliçons de Joan Coromines

David Pagès i Cassú
Professor de Llengua i Literatura Catalanes

El passat 21 de març es commemorà el centenari del naixement de l'eminent lingüista Joan Coromines i Vigneaux, personatge de primera magnitud en el món de la filologia i en la història de Catalunya del segle XX. De les moltes

de tot el que la nostra cultura té i produeix, que és molt, que hem de creure més en el que fem... La seva obra n'és una prova fefaent, ja que si avui el català té un reconeixement important en els cercles culturals del món, en bona part és gràcies al tresor impagable que representa el seu llegat.

lliçons donades al llarg dels seus 91 anys d'existència, en volem destacar cinc:

La primera és que el temps no sols és dominable sinó que també és vencible. I que una de les poques maneres de fer-ho és a través de la capacitat de saber conjuminar treball i perseverança, il·lusió i coratge, tenacitat i sentit del deure per tal d'aconseguir objectius alts, nobles i ambiciosos. Coromines en va resultar victoriós, del seu combat particular amb les hores i els dies, perquè va poder deixar enllestides les dues obres que de molt jovenet havia volgut dur a terme: el Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana i l'Onomasticon Cataloniae.

Joan Coromines. Foto cedida

La segona és que per a tota gran realització, sigui la que sigui, sempre cal tenir un nord, un mòbil, un motor, i el seu era la passió per la llengua i per la pàtria catalanes, per les quals mai no va estalviar esforços ni dedicació. Aquesta causa li va permetre obrir-se al món, a les cultures i llengües més diverses i, alhora, realitzar un monument lingüístic d'unes dimensions absolutament increïbles.

La tercera és que hem de confiar més en nosaltres mateixos, que cal que prenguem més consciència

La quarta és el valor de la feina ben feta. Ell, per edat i formació, pertanyia a la generació dels noucentistes, aquells intel·lectuals i escriptors que van fer de l'obra ben feta una exigència. En aquest sentit, l'obra i el prestigi de Coromines és tot un model, tot un exemple, com ho és, també, la seva honradesa i humanitat.

La cinquena i última que volem esmentar en aquest escrit és que Coromines va fer molt perquè tots plegats ens adonéssim que els diccionaris són ciutats -grans ciutats- curulles de vida gràcies als seus habitants, els mots, i que un poble només pot existir si no perd les seves paraules ja que "la llengua és l'expressió de la seva ànima".

Joan Coromines és un exemple senyaler que els països petits també són capaços d'infantar personatges grans. El centenari del seu naixement ha de servir, entre moltes altres coses, per tenir ben presents les seves lliçons, que no han perdut gens de vigència, per acostar-nos a la seva obra, per assaborir la seva prosa -amena, plàstica, ben construïda, farcida d'anècdotes i de records personals- i per expressar-li el nostre agraïment més profund.

“Joan Coromines és un exemple senyaler que els països petits també són capaços d'infantar personatges grans. El centenari del seu naixement ha de servir, entre moltes altres coses, per tenir ben presents les seves lliçons, que no han perdut gens de vigència...”

Entrevista a Max Cahner, exconseller i President de la Fundació Coromines

*"A Sant Pol hi ha tots els fitxers
amb els cedularis de la Gramàtica
Històrica de Coromines"*

Max Cahner ens va rebre a la seva casa de Sant Vicenç de Montalt el mateix dia que es complien 100 anys del naixement del filòleg. Ex-conseller de Cultura de la Generalitat, editor i amic personal de Coromines, Cahner recorda amb aplexi cada anècdota de la seva relació amb l'eminent lingüista; però no té massa ganes de parlar de la fundació que presideix, i que tants maldecaps li ha portat. La *Fundació Pere i Joan Coromines, d'Estudis Filosòfics, Literaris i d'Investigació Lingüística*, que ha de tenir la seu al carrer Consolat del Mar de Sant Pol, porta anys encallada per problemes econòmics, burocràtics i unes obres que semblen no tenir fi. Quan sembla que finalment la fundació podria obrir les seves portes coincidint amb l'any del centenari de Coromines hem volgut deixar de banda els problemes del passat i preguntar a Cahner pel futur d'una fundació que ha de donar prestigi al nom de Sant Pol.

□ Una entrevista de l'Ester Roig / Fotografies: Pitu Estol

Se senten veus que la fundació podria obrir les portes en breu, és veritat?

Jo no diré quan s'inaugura mentre no hi hagi les obres acabades del tot, i això no depèn de mi. Aquest any, segur; i probablement abans de l'estiu, però de moment no vull dir res.

Tenen previst algun acte per la inauguració?

Ha de ser una inauguració amb autoritats. Hi haurien de ser les màximes autoritats del país, però tampoc no ho he proposat perquè no m'atreveixo a dir un dia. El dia que sàpiga que es pot inaugurar ja ho farem.

Quin és l'estat actual de les obres?

Ara hi ha tots els mobles, també hi ha llibres; però vam tenir un problema perquè en quedar les obres a mitges van entrar humitats i pluja. Algunes coses es van fer malbé en aquest any i mig que les obres han estat parades. Això ara ho estem arreglant. I estem pendents que ens donin l'aigua i la llum.

Ens pot explicar la història de la Fundació?

Coromines ho va deixar escrit en el seu testament. És una fundació feta pel senyor Coromines en el seu testament. Però ha estat una carrera d'obstacles. Coromines era un home molt savi però que la vida quotidiana no l'entenia. Va deixar 90 milions de pessetes però els diners d'una fundació no es poden gastar, s'ha de gastar el rèdit, que és un 5% tirant llarg a l'any, i amb això no es paga ni l'aigua ni la llum. I menys per fer investigació. Ens queden els drets d'autor dels diccionaris, bàsicament el castellà, que

“Coromines era un home molt savi però que la vida quotidiana no l'entenia. Va deixar 90 milions de pessetes però els diners d'una fundació no es poden gastar, s'ha de gastar el rèdit, que és un 5% tirant llarg a l'any, i amb això no es paga ni l'aigua ni la llum. I menys per fer investigació”

cada any deixa molts diners, i amb això s'han pogut pagar moltes coses, edicions... Però això no és etern, arribarà un moment que totes les biblioteques el tindran.

Com solucionaran el finançament?

Vam intentar adscriure la Fundació a la Universitat de Girona però no va funcionar, perquè quan van rellevar Nadal al següent rector no li va interessar. Ara no busquem res més fins que no s'acabi l'obra. Tenim interès que s'hi impliqui alguna institució, una universitat o l'Institut d'Estudis Catalans... Però amb les universitats hi ha el perill que canvien d'equips rectors i això no ens interessa, ha de ser alguna institució més permanent, una institució pública o que la Generalitat posés un personal a sou, perquè nosaltres no tenim diners per pagar sous.

Per què Coromines va voler deixar el seu llegat a Sant Pol?

Pel seu pare. Aquesta casa l'havia comprat el seu pare per la família. Era una casa amb una certa literatura, ja que Pere Coromines havia estat amic de molts intel·lectuals... Joan Coromines va decidir deixar-ho com a fundació. De fet, ell va voler que la fundació es digués Pere Coromines, encara que nosaltres ho vam canviar i vam afegir el nom de Joan.

Quins documents conté la biblioteca de la Fundació?

La Fundació té unes biblioteques molt importants, tan la del pare com la del fill, que és molt més especialitzada. A Sant Pol hi ha tots els fitxers dels cedularis de Coromines on hi ha la Gramàtica Històrica, que es la tercera de les obres que no va arribar a fer. Només va fer uns avenços, que tracten qüestions molt importants, problemes específics de gramàtica que no s'havien explicat gaire fins aleshores. Són molt il·lustratius, estan molt ben explicats. Però la gramàtica té molts més temes que aquells. Aquest material, si un dia tenim capacitat per donar beques, es pot organitzar i transformar en una cosa que funcioni. Però sense persones que coneguessin molt Coromines i se l'haguessin estimat no seria possible, s'hauria de fer tal com ell volia i sense contradir el seu esperit. Però es necessita una aportació de capital perquè això funcioni, perquè no hi ha becaris.

Les proves a Cahner

Coromines va acceptar que Max Cahner fos el seu editor, però volia assegurar-se que ho faria bé. Per això abans va voler provar la seva capacitat. Primer li va fer editar diversos textos del seu pare que encara no s'havien publicat i Cahner va editar tres volums de memòries de Pere Coromines. A Joan Coromines li van agradar molt però va dir que encara li havia de fer una altra prova. Aquest cop havia d'editar uns articles seus, alguns inèdits i d'altres publicats en publicacions de diferents països i escrits en diverses llengües. Cahner a més a més li va proposar de traduir-los al català i a Coromines li va agradar la proposta. Després d'això, Coromines va quedar satisfet i li va dir que ja podia publicar el seu diccionari, però encara amb una altra condició: que l'ajudés a organitzar el material i en la redacció d'alguns articles. "Volia que treballés cada dia amb ell i anava totes les tardes a casa seva. Però l'any següent, el 1980, em van fer Conseller de Cultura i ho vaig haver de deixar. Tot i això, durant tota l'època que vaig ser conseller els dissabtes a la tarda l'anava a ajudar, perquè no el volia deixar sol. Però la veritat és que vaig quedar alliberat".

“Sí que hi ha una comissió organitzadora del Centenari, però el meu pensament era que la fundació ho organitzés, i que la secretaria fos a Sant Pol. Però jo en aquests moments no ho puc fer perquè l'edifici no existeix, no podem obrir-lo al públic i si no s'obre i no hi ha una activitat no puc demanar els serveis de la gent que havia de treballar allà a dintre”

Tenen previst publicar aquesta gramàtica en un futur?

La gramàtica no està a punt, no es pot editar. Però el que es pot fer és continuar-la tal com ell va fer aquells estudis. Són estudis de punts claus, els més sensibles, els més descuidats, els tractats amb menys precisió. Això és el model, el model hi és, i la gran majoria seran molt més fàcils, perquè ell va triar els que portaven més dificultat, els que podien portar més polèmica. Però el mètode ja està fet. Això seria possible si es troba una sèrie d'investigadors que ho facin, a través d'unes beques, per això cal que s'hi impliqui o l'administració pública o alguna universitat.

Sembla que el Centenari de Coromines s'està celebrant amb actes aïllats i sense massa implicació de l'administració. Des de la fundació es farà alguna cosa?

Això és el que estem fent ara, però ens hem trobat amb aquest problema, aquests dos anys de retard en un moment clau. Hauríem volgut que aquest Any Coromines s'hagués celebrat com Déu mana, i se celebrarà però la fundació no pot aportar-hi pràcticament res. Ho podem fer personalment, podem inaugurar els locals, també hem fet edicions, molts epistolaris gràcies al treball que han fet Josep Ferrer i Joan Pujades, tenim prevista una exposició de fotografies... Sí que hi ha una comissió

Sense noció del temps

"Coromines em feia servir per tot. Em telefonava a hores intempestives, ell acabava de treballar a quarts de quatre de la matinada i aleshores es posava a telefonar i et demanava per consultar un dubte en un llibre i jo li havia de buscar la pàgina i llegir-li el que necessitava. Això ho feia a qualsevol hora, a vegades a les dues de la matinada em demanava un telèfon. Un altre dia em va trucar encara més tard i em va dir: "Cahner, he acabat el paper". Com que estaven tancades les botigues vaig haver d'anar al Drugstore de Barcelona, on tenien de tot i obrien a totes hores, a comprar-li paper."

organitzadora del Centenari, però el meu pensament era que la fundació ho organitzés, i que la secretaria fos a Sant Pol. Però jo en aquests moments no ho puc fer perquè l'edifici no existeix, no podem obrir-lo al públic i si no s'obre i no hi ha una activitat no puc demanar els serveis de la gent que havia de treballar allà a dintre. Aquest conflicte ens ha frustrat, hagués hagut de ser la gran obertura al públic d'una fundació feta pel senyor Coromines, i ja veurem quan sortirà. Si tot va bé potser farem la inauguració a finals d'aquest any, a l'octubre o novembre i sinó, no ho sé.

Com funcionarà la Fundació?

La Fundació recollirà la biblioteca. Ara ja hem pactat amb el Conseller d'Universitats, que ens passarà en comissió de serveis una persona que està ara a Pineda, que és el senyor Josep Ferrer, que coneix molt bé l'obra, i serà el secretari de la Fundació. Després, ara tenim un noi de Sant Pol, que és en Josep Miranda, al que se li va acabar la beca i ara continua fent feina sense cobrar res, i també intentarem poder-li demanar una altra beca. Però no podem demanar res fins que no estigui acabada la Fundació. El que podem demanar és que els serveis de biblioteques de la Generalitat o Diputació ens cedeixin una bibliotecària per portar la biblioteca de pare i fill. Hi ha coses importants i cal que estiguin en mans d'una professional.

Estarà oberta al públic aquesta biblioteca?

És clar, però no serà una biblioteca per anar a llegir tebeos, ni a fer els deures ni a fer tertúlia, sinó per estudiar. Per exemple, si hi ha algú que vol estudiar el material que Coromines va deixar i la comissió científica hi està d'acord, ja que les fitxes no es poden treure d'allà ni es poden fer fotocòpies.

També està previst fer-hi activitats?

Sí, conferències, i sobretot seminaris, congressos, però no solament de filologia, sinó de totes les matèries que ha de tractar aquesta fundació segons va deixar escrit Coromines: història, literatura...

I hi haurà actes més oberts al públic en general?

Sí, hi haurà activitats relacionades amb la llengua, no polítiques evidentment, ni festives. És clar que si un dia l'Ajuntament ha d'utilitzar el local, doncs se li deixarà, però tot allò organitzat per la fundació han de ser coses de difusió cultural o d'estudi, i sempre dins d'un tema que tingui alguna connexió amb la filosofia de la fundació. Evidentment es pot fer un concert si es vol; ara, el que no es pot fer un acte polític. ■

Almanac

"Quan en una ocasió em van preguntar quin és l'article del diccionari català que triaria, vaig dir que era almanac, perquè va ser el primer que em va fer redactar Coromines i que per un error tipogràfic és l'únic que apareix signat. Coromines havia posat amb llapis M. C. (Max Cahner), al capdavant de l'article. Després el copista de les proves es va pensar que s'havien d'afegir aquestes inicials com una signatura. No surt enlloc més cap article signat."

Fragments del llibre “Jardins de Sant Pol”

de Pere Coromines

En homenatge a Joan Coromines, que era el primer admirador de l'obra del seu pare, hem volgut reproduir uns fragments del llibre “Jardins de Sant Pol”, que Pere Coromines va escriure en les seves estades al nostre poble.

"Tot el glop de cases de Sant Pol del Maresme és un producte de la mar i són els pecats del món els que no el deixen seguir essent tan blanc com l'escuma d'ella. Sense altre seny que el de la seva ermita, on del temps de l'avior que crema de nit la llàntia guadora, els homes de Sant Pol varen les seves barques en mar pels segles del segles i calen les xarxes en nom de Déu. I aquí vénen a treure amb els seus llaguts tornant de repassar les nanses, amb els sardinals que tot el poble va a desmallar a la platja, amb el palangrer altívol o amb la parella que arriba de mar endins tota perfumada de salabor. Un pescador que ve de la mar és un ésser marí. El ruixim de les ones l'ha abrigat una i cent vegades; els seus sentits s'han avesat a les contemplacions plaents a les sirenes. De la mar poa les il·lusions i les realitats de la seva vida, i amb la mar batalla i tan aviat la tem com se n'enamora. Ella governa i encadena els seus pensaments, com condiciona la mecànica del seu respirar i centra la gamma dels seus colors i fa la seva ventura quan li és pròdiga i li serve el record de les més heroiques proeses. Per això pot dir-se que la vila de Sant Pol és filla de la mar, per tal com amb seny marí els pescadors la construïren. De la barca a la casa anava el pensament mentre la vila humil a còpia de cents anys s'aixecava en l'aire, sempre començant la casa nova més amunt, perquè el pescador la volia veure de la barca mar endins, com en la casa volia retrobar els colors de la mar."

"Seria difícil que tu, home moridor de les ciutats, t'adonessis d'aqueixa virtut que els ha quedat als de Sant Pol de quan no sabien quina hora és. És veritat que ells mateixos la perden i que aviat no en restarà ni un alè, ni una ombra. Però encara si els observes

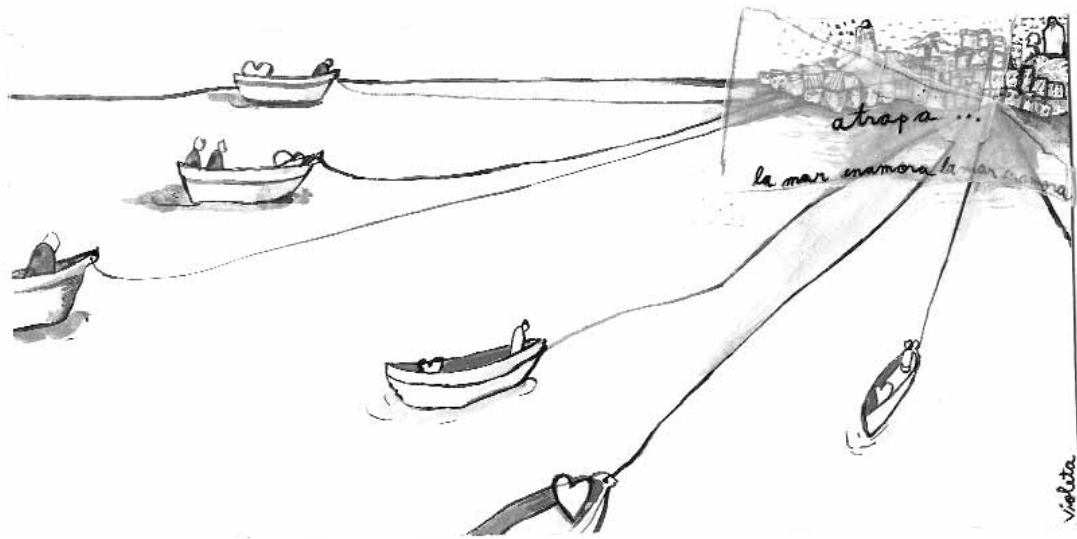
quan no pensen en tu, asseguts al portal de la casa blanca o deambulant silenciosament tot a la vora de la mar cap al tard d'una festa veuràs l'estranya resplendor d'aqueixes ànimes voltades de crepuscles que no han après a engrunar el temps".

"... Enraonant-se entre ells fixaren el lloc on ens trobàvem per les senyes que prengueren de la costa.

L'operació és molt senzilla. S'entreguarden dos punts de la costa a estribord de la barca, un de prop, per exemple, la Cabra, i un de lluny, com és ara Grimola, i quan l'un cau exactament darrera l'altre diuen que ve la Cabra per Grimola. Al mateix temps es prenen dues senyes a babord, també l'una exactament darrera l'altra, i amb aquests quatre punts tiren dues línies rectes que formen angle en el cap de mort de la barca. El lloc així fixat és ben precís i moltes vegades rep un nom com poden tenir-lo una vinya, un turó o una vall d'en terra. Les senyes són els punts d'orientació, i prendre senyes vol dir determinar el paratge de la mar on es troba la barca. No vull dir que sia aquesta l'única norma que tenen els pescadors per a fixar els límits dels Jardins de la Mar. De dia es guien pel Sol i per les senyes, de nit pels llums de la costa i dels estels i a totes hores per la sonda que els marca amb precisió la fondària. I és que gairebé sempre que el pescador parla dels paratges marítims es refereix al relleu o a la vegetació del fons. La fonera marca el terme de les seves experiències topogràfiques i comprèn tota la resta de la mar, passada la part poc profunda de la costa on pot calar amb els seus ormeigs (...).

Més a prop comencen les partions, els termes, els paratges que el pescador distingeix i anomena amb

“Per això pot dir-se que la vila de Sant Pol és filla de la mar, per tal com amb seny marí els pescadors la construïren. De la barca a la casa anava el pensament mentre la vila humil a còpia de cents anys s'aixecava en l'aire, sempre començant la casa nova més amunt, perquè el pescador la volia veure de la barca mar endins, com en la casa volia retrobar els colors de la mar.”

Il·lustració: Violeta Puchades

“L'ermita de Sant Pau coronant el seu turó amb la vella llanterna apagada al mig del front feia de capità; la torre de moros de l'església era el caporal feixuc que trenca la marxa i de tant en tant es gira a rectificar la fila amb rancuniós esguard.”

precisió. Davant de Sant Pol hi ha una gran plana (...). A llevant hi ha el Rec de la Cabra: a vora del rec no hi ha ni dues-centes brases d'aigua, després sobtadament es fa el rec, del qual ningú no ha trobat el fons per més que s'ha arribat a amollar-hi més de vint sirgues. Quan els pescadors passen per la mola d'aigua que hi ha al damunt, diuen: Som al Rec de la Cabra, i tot aquell paratge pren aquest nom.”

“Altrament aquella tarda en girar l'esguard cap en terra ni la melancolia del crepuscle pogué temperar l'entusiasme que soslllevà en el meu cor la contemplació de la vila de Sant Pol trencant al lluny la grisa monotonia de la mar. Recordo una corrua de motes blanques com un vol de gavines. Després a poc a poc es precisaren els colors, la massa terrosa de l'església, el verd esmeragda dels garrofers, la torre emmerletada de les monges franceses grisa i xaparra, les cases humils dels pescadors disposades en lleixes blanquejades de calç com l'escudeller d'una vella masia.

A cada bordada les siluetes culminants de la vila s'afilaven en una nova formació, ara de front, ara de gairell, ara de perfil, com un esquadró de la guàrdia reial que evolucionen i ens presenten les armes. L'ermita de Sant Pau coronant el seu turó amb la vella llanterna apagada al mig del front feia de capità; la torre de moros de l'església era el caporal feixuc que trenca la marxa i de tant en tant es gira a rectificar la fila amb rancuniós esguard. Apa, germanets meus! Lleveu la testa, tomba d'ací, ara cap allà. Arm!

Si us heu cregut, vosaltres, els que venint de Calella a seixanta per hora que us endueu la millor vista de Sant Pol perquè en el revolt de la carretera sota Sant Pau la vila se us obre com un vano, més alegre que un somris de noia, aneu errats, us dic ben verament que aneu errats. Si la volguéssiu veure pel seu punt dolç tal com els pescadors anant i venint l'han perfomada, vareu la vostra barca en mar, i a l'hora del retorn us eixirà de les blaves ones blanca de calç i retallada com una cresta de gall.”

notícies

Fotografia: Pitu Estol

Benedicció d'animals per Sant Antoni Abat

Dintre de les activitats programades per la Festa Major de Sant Pau aquest any també es va incloure la festa de Sant Antoni Abat, el dia 16 de gener, que es va voler recuperar després d'anys de no celebrar-se. Durant la jornada es va fer la tradicional benedicció d'animals, per donar després la volta al poble amb cavalls, gossos, gats i altres mascotes; al vespre hi va haver ball a la Sala Polivalent obert a tothom, amb l'actuació de "Pere Vilà Grup".

Curset de Defensa Personal per a Dones a Sant Pol

Aquest mes d'abril s'ha presentat a Sant Pol un nou curs de defensa personal adreçat a dones. El curset s'organitza amb el suport de les regidories d'Iniciatives, Benestar Social i Governació, i serà impartit per la Karin Konkle, americana resident a Sant Pol i llicenciada en Estudis del Gènere i en Medicina Tradicional Xinesa. La Karin és també 2on. Dan d'Aikido i professora d'autodefensa per a dones, i porta 18 anys practicant arts marcial i 10 practicant meditació.

Aquest curset es basa en un treball físic i emocional per aprendre a comprendre i crear les situacions en què ens podem trobar, sobretot de conflictes, i l'escala d'aquests conflictes fins el punt de la violència física. Es tracta d'arribar a desenvolupar la calma, l'autoconeixement, la intuïció, l'autoestima i la consciència de l'espai per veure les situacions conflictives abans que sorgeixin, aprenent a enfocar-les i resoldre-les, fins i tot quan ja són situacions de violència. Durant les classes es treballa la comunicació visual i de la veu, la coordinació, el moviment, la relaxació, i diverses tècniques d'autodefensa.

Passejades pels camins de Sant Pol

Si t'agrada caminar i t'agrada el patrimoni natural, històric, etc. (i no t'agrada agafar "mandritis" el diumenge de bon matí) anima't a passejar amb nosaltres durant una o dues hores pels volts (platges, turons, feixes, camins i boscos) de Sant Pol de Mar. Sortim CADA DIUMENGE a les 9h del matí de la Plaça Anselm Clavé (on fan el mercat). El tempo és molt relaxant, com de passeig. Cada diumenge canviem de ruta. És pot venir amb el gos (si no és agressiu), l'esmorzar (+ aigua). No s'ha de venir cada diumenge, simplement quan se'n tinguin ganes. No es paga res.

gràfiques i afins

Imatge i Disseny

Papereria Corporativa

Fulletts Publicitaris

Catàlegs

Revistes

Estoigs

Carpetes

Formats en Continu

Articles PVC/PP

*Impressió:
Offset
Digital
Serigrafia*

Fotolits o CTP

Tel.: 937 954 708 • Fax: 937 943 751
ategrafia@terra.es

Sistemas Para Viviendas Inteligentes

PROYECTOS LLAVE EN MANO SERVICIO CALIDAD DURABILIDAD
CONFIANZA MARCAS LÍDERES TECNOLOGÍA DOMÓTICA

OFICINA CENTRAL
C/Laureà Miró 153,
1a Planta,
08950, Esplugues de Llob.
Barcelona, España
Tel: 902 888 733
Fax: +34 93 371 6208
Email: ventas@casaip.com

En Sant Pol de Mar (sólo Sábados)
Llamar al 93 760 11 86

www.casaip.com

CASA IP

Fotografía: P. Sauleda

Les santpolenques celebren el dia de la dona treballadora

Les dones santpolenques van organitzar aquest any per primer cop la celebració del dia de la dona treballadora, el 8 de març, que va aplegar més de 170 dones de totes les edats. Les dones es van trobar al migdia a la Plaça Torrent Arrosser i des d'allà van iniciar una rua fins a l'Ajuntament, acompanyades per la música de la Big Bang Valona. Un cop a la Plaça de la Vila van fer un vermut, al que van convidar l'alcalde de Sant Pol, Manel Mombiola. El batlle va llegir unes paraules en motiu d'aquesta celebració i va animar el col·lectiu de dones a seguir commemorant aquesta diada. Després, la comitiva va resseguir els carrers de Sant Pol fins al restaurant Gran Sol, on es va celebrar un dinar de germanor, durant el qual es van sortejar diversos obsequis cedits pels comerços de Sant Pol.

LEPANT CENTRE

Cos i ment

CENTRE DE SERVEIS
LLOGUER DE DESPATXOS I SALES
TOTALMENT EQUIPADES PER
PROFESSIONALS DE LA SALUT
OCUPACIÓ IMMEDIATA

TERÀPIES

Naturopatia - Homeopatia - Fisioteràpia
 Logopèdia - Osteopatia - Urologia
 Psicologia - Counselling - Massatges
 Medicina Xinesa - Acupuntura

ACTIVITATS

DANSA DEL VENTRE (Professora Nativa)
 TAI-CHI CHI KUNG - IOGA

VINE A PROVAR 1 CLASSE GRATIS!!!

C/ Lepanto, 7 1º2ª - 08301 MATARÓ - Tel. 93 790 62 98

bustia@lepantcentre.com
 http://www.lepantcentre.com

SOLUCIÓN DEFINITIVA A LAS HEMORROIDES

Más de 10.000 casos tratados con éxito
 durante 10 años en el mundo

Ligadura de las arterias hemorroidales
 con DOPPLER (KM-25)
 En 15 min.
 Sin dolor
 Sin hemorragia
 Sin anestesia general

Eliminación definitiva

**CENTENARES
 DE
 CASOS SOLUCIONADOS**

Técnica
 aprobada
 por la FDA
 Americana
 en 1996

¿IMPOTENCIA SEXUAL?

- 1 de cada 3 hombres padece problemas de erección
- **EYACULACIÓN PRECOZ**
- **FALTA DE DESEO SEXUAL**
- Erección potente y duradera desde la primera visita.
- Para todas las edades
- Test internacional de la impotencia
- Chequeos prostáticos
- Entrega del Carnet Prostático personalizado
- Anorgasmia Femenina

TELÉFONO PERMANENTE VISITAS:

93 697 42 52

Móvil 607 66 78 56

www.drwafikalwattar.com
 e-mail: walwattar@airtel.net

Dr. Wafik Al-Wattar, Col. 12.470 desde 1977
 Urólogo, Andrólogo, sexólogo desde 1982
 Diplomado en Proctología desde 1995

C/ Lepant, 7, 1r 2a - MATARÓ

... y también visita en BARCELONA, RUBÍ, SABADELL y TERRASSA

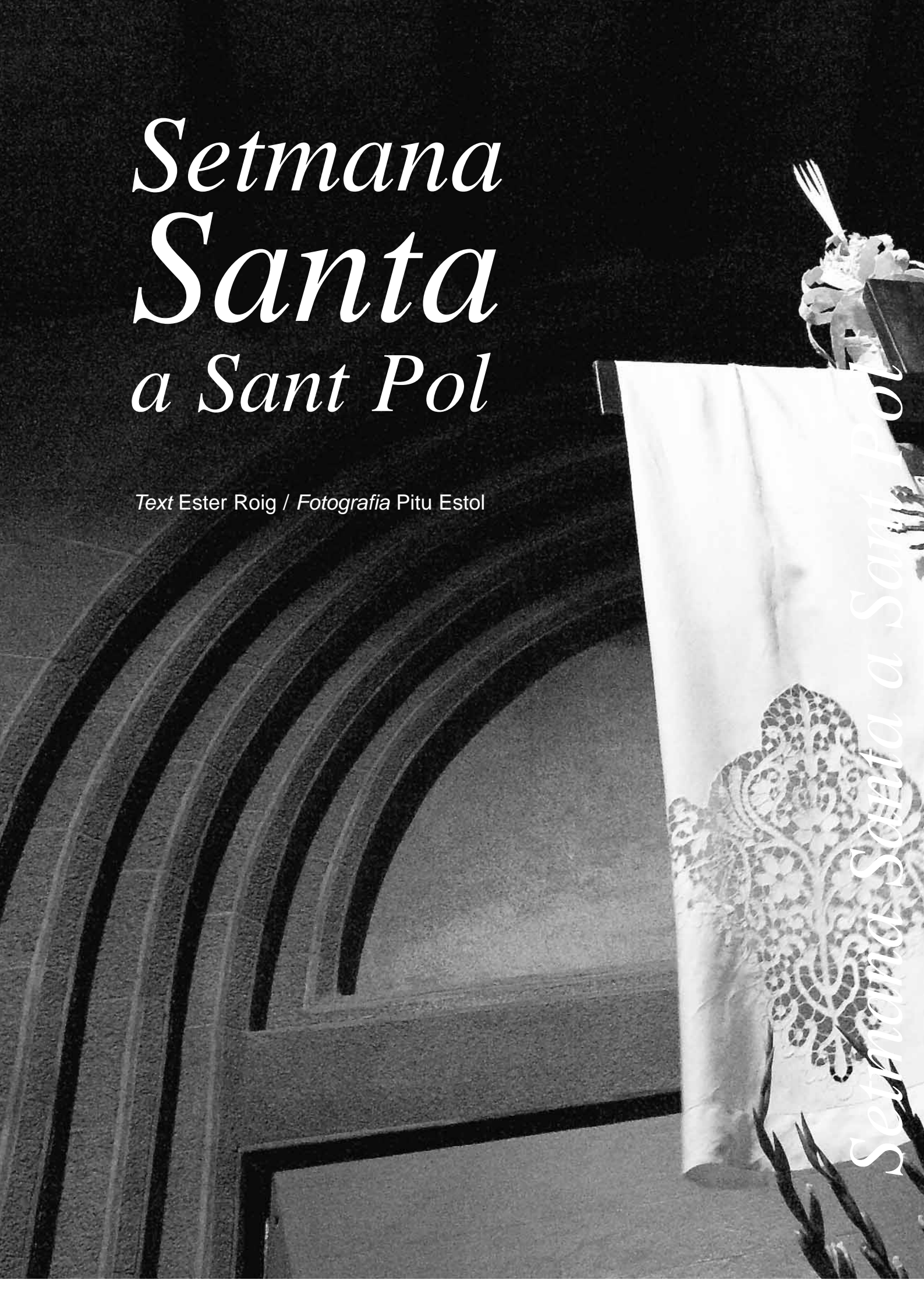

Vasectomia 400 €
 Fimosis 300 € - Frenillo 200 €

Setmana Santa a Sant Pol

Text Ester Roig / Fotografia Pitu Estol

Setmana Santa a Sant Pol

Tot i que moltes celebracions religioses d'abans es van perdre amb el pas dels anys, la celebració pròpia de la Setmana Santa continua encara molt arrelada a Sant Pol. Molts particulars i també diverses entitats ajuden a mantenir viva aquesta tradició, en especial la de la Processó que se celebra el Divendres Sant.

La Processó

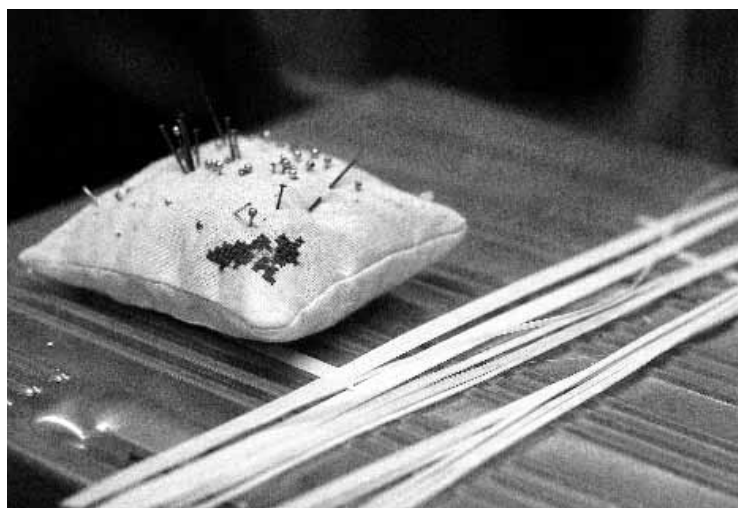
Els santpolencs se senten orgullosos de la Processó que es fa a Sant Pol, tal vegada més austera que a d'altres indrets, però potser per això més emotiva. La seva bellesa radica en la senzillesa i sobretot en el silenci respectuós i solemne que l'envolta, només trencat pel redoble que marca el pas als portants de la Dolorosa. En aquest ambient ressonen encara més els cants del Miserere i Els Soldats, que un cor d'homes entona acompanyat de fiscorn i des de fa uns anys d'una acordió.

La processó se celebra el divendres, tot i que anys enrera havia sortit el dijous, i es diu del Sant Enterrament doncs escenifica l'enterrament de Crist. La comitiva circula pels carrers a les fosques, envoltada de la llum dels ciris que porten els fidels.

En la processó participen les confraries de la Dolorosa i dels Portants del Sant Crist, que treuen els seus respectius passos, vestits amb vestes, cucurulles i amb uniformes d'etiqueta que llueixen els tradicionals colors morats i negres, propis d'aquesta celebració. També hi assisteixen tradicionalment els representants de l'Ajuntament.

Per la desfilada es guarneix el Misteri de la Dolorosa amb flors morades i blanques i també llueix una llarga palma trenada. La Dolorosa és una escultura del segle XVII de Juan Martínez Montañés de gran valor artístic, que havia pertangut a la família Vilà i es va salvar de ser destruïda durant la guerra perquè la van amagar dintre el cup de Can Balmanya. Ara forma part del patrimoni de Sant Pol.

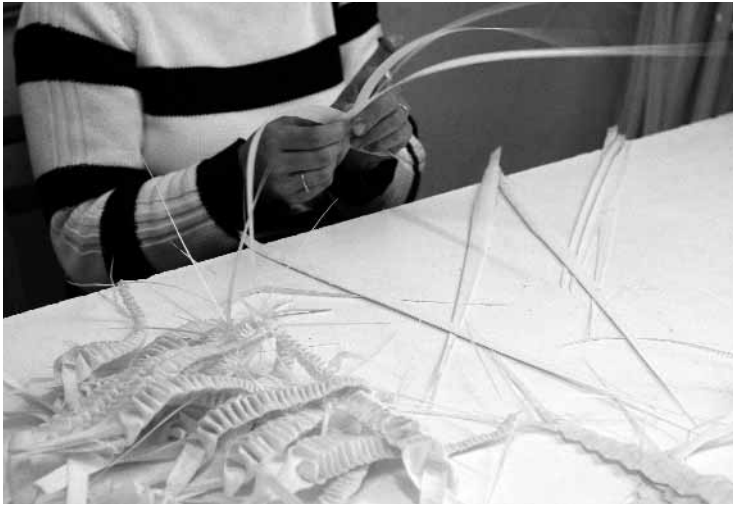
Per començar a fer les palmes primer cal preparar-ho tot bé. Un cop es té el material a punt, es lliquen els palmons on es trenaran les fulles i es fan els models de les flors que decoraran les palmes.

Les Palmes

Encara que les palmes s'associen al tradicional diumenge de Rams, a Sant Pol la feina comença el dilluns després, quan es comencen a trenar les palmes que hauran de guarnir el Monument de l'Església durant els dies de celebracions.

Des de fa ja molts anys que un grup de dones de Sant Pol, que es va renovant amb el temps, es reuneix durant dues tardes per treballar aquestes palmes, fent un treball artístic amb l'única ajuda de les seves mans, agulla, tisores i escales per enfilar-se. Aquesta tradició s'estén de generació en generació, i cada any apareixen cares noves que volen aprendre la tècnica. Aquí us mostrem tot el procés d'elaboració, que es va seguir durant la confecció de les palmes de l'any passat.

Mentre a la taula unes quantes fan les flors i les trenes que guarniran les palmes, un altre grup va pujant els "bombos" de fulles trenades.

Un cop acabats els "bombos" es fan les "paneres" del capdamunt i es cusen per tota la palma les flors, trenes i altres guarniments. Les palmes ja estan llestes per lluir al monument.

Les Caramelles

El final de la solemnitat pròpia de la Setmana Santa i l'inici del temps de Pasqua es viu a bona part de les terres catalanes amb música i cants corals: són les tradicionals caramelles. Des de fa un grapat d'anys que el Cor Germanor ofereix el Diumenge de Pasqua un variat repertori de peces a diversos indrets del poble.

Sardanes, himnes, tradicionals marineres i fins i tot algun vals vam poder escoltar aquest any, en què el cor va voler dedicar la seva actuació al filòleg Joan Coromines, en motiu del centenari del seu naixement.

cultura

Les nits dels divendres apunta't al cinema d'autor

Per als amants del cinema, el Centre Cultural ha iniciat un nou cicle de Cinema d'Autor que inclou la projecció de pel·lícules mítiques com el clàssic de cinema negre "A quemarropa" de John Boorman, amb Lee Marvin i Angie Dickinson, o la més recent "Thelma i Louise", de Ridley Scott, amb unes esplèndides Geena Davis i Susan Sarandon. També inclou films més actuals com l'espanyola "El viaje de Arian", amb Sílvia Munt i Ingrid Rubio, que tracta sobre el món del terrorisme basc. El cicle ha projectat la meitat de les pel·lícules en versió original subtítulada i l'altre meitat doblades en castellà. Podeu consultar el programa sencer i les fitxes de les pel·lícules a www.santpol.org.

Aquests cicles es van iniciar ja la passada primavera, encara que es van interrompre per la programació de cinema d'estiu i després per les representacions dels Pastorets. El Centre Cultural té intenció de seguir programant cicles de cinema d'autor perquè Sant Pol pugui gaudir de bon cinema durant tot l'hivern i per donar l'oportunitat de veure pel·lícules que no es projecten en circuits més comercials.

Fotografia: Pitu Estol

**Primavera
de les Arts**

La Primavera de les Arts potencia els artistes del Maresme

El cicle cultural Primavera de les Arts, que aglutina nou pobles del Maresme oferint espectacles de qualitat de teatre, música, dansa i arts plàstiques, inicia la seva sisena temporada seguint la idea de potenciar els artistes de la comarca i la producció d'espectacles propis. Amb una inversió global de més de 50.000 euros, repartida entre els diferents municipis que hi participen, el cicle s'allarga fins el 19 de juny amb un total de 21 espectacles per triar i remenar, entre els que destaquen l'actuació del grup maresmenc de cançó pop electrònic Relk, guardonat amb diversos premis, o la interpretació de l'òpera "Nabucco" de Verdi, amb la participació del cor Aixà, tots dos a Arenys de Munt, poble fundador d'aquesta iniciativa. També cal destacar l'actuació de Lídia Pujol a Canet, l'espectacle de Lloïl Bertran, Celdoni i Isaac Fonoll a Caldes d'Estrac o el concert a Llanereres de la banda de gipsy swing Djangologie.

A Sant Pol podem gaudir de dos nous espectacles. El primer és "Me gustas (Catalunya amb Neruda)", un recital poètic musicat a càrrec d'Enric Major i Eulogio Dávalos, que s'ha programat en motiu de l'Any Internacional del Llibre, i es farà el dia 30 d'abril al Centre Cultural. L'altre espectacle al nostre poble és el concert de piano de Ruth Lluís, ex-professora de l'Escola de Música de Sant Pol amb una àmplia trajectòria professional, que tindrà lloc el dia 18 de juny a la Sala Polivalent. La Primavera de les Arts es completa amb activitats infantils i diverses exposicions d'arts plàstiques als diferents pobles que integren aquest cicle, entre les quals hi ha una visita a la Fundació Palau de Caldes d'Estrac. Podeu consultar el programa complet a www.santpol.org.

llibres

La pell de la revolta

Premi Nèstor Luján
Autor: Jordi Sierra i Fabra
Editorial: Columna
PVP: 19.95

L'any 1905 s'esdevé un fet històric conegut com el fet de la pell a la fàbrica de la colònia Güell. Jordi Sierra i Fabra agafa aquest fet com a excusa introductòria de la seva última novel·la. Els fills dels amos d'aquesta colònia, juntament amb altres obrers, decideixen donar parts de la seva pell per fer empelts a un noi d'onze anys que cau en una tina d'aigua bullent.

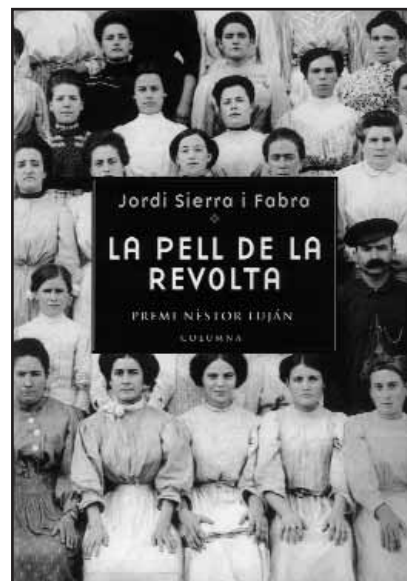
Aquesta heroïcitat històrica i ben coneguda per tothom dona peu a l'autor per introduir la vida d'un d'aquests herois, un obrer de la colònia anomenat Esteve. Ell, juntament amb el seu germà Ventura, seran els protagonistes de la Pell de la revolta, primer en un cercle tancat més o menys tranquil que és la colònia Güell i després a Barcelona, on els tocarà viure els fets de la setmana tràgica. Dos germans molt diferents i dos móns molt diferents. Un, en Ventura, que busca la llibertat d'ell mateix i sempre nous horitzons i que és el primer que fa tot el possible (expressament, o no) perquè l'expulsin de la seva feina tranquil·la a la colònia i s'hagi de buscar la vida a Barcelona, cosa que ja li va bé a causa del seu caràcter d'ocell volador.

L'altre, el petit, que intenta seguir el seu germà però que acaba vivint una vida que és el que ell desitja en realitat: estable i tranquil·la. L'Esteve, doncs, un dels herois de la pell, és el que retorna d'on ha vingut sempre, de la colònia, a diferència del seu germà que haurà de buscar horitzons més lluny de la mateixa Barcelona molt feta malbé per la revolta dels obrers durant els fets de la setmana tràgica.

El títol del llibre juga amb els dos fets reals que trobem presents al llarg de l'obra: la pell i la revolta de la classe obrera. Una novel·la històrica, doncs, però també de ficció que ens introdueix en aspectes de la vida al nostre país i a la nostra capital a començaments de segle i on els veritables protagonistes, deixant de banda noms propis, són els obrers i, més concretament, la lluita i la revolta d'aquesta classe social per establir els seus drets en una Barcelona cada vegada més industrial i més emergent.

El punt màgic de tot plegat és que la novel·la enganxa des de bon començament en una lectura amena, plena de diàleg, de sentiments i de successos intrigants. Una bona recomanació per a tot tipus de lector.

Marta Rocafort

llibreria
el Faristol

c/ Bruguera, 78
08370 Calella
Tel/Fax 93 766 52 08
el.faristol@retemail.es

CURACIÓ EMOCIONAL

- Ansietat · Depressió
- Fòbies · Estrès
- Dols i pèrdues

TERÀPIA FOCALITZADA EN LES EMOCIONS
NENS - ADOLESCENTS - ADULTS

institutself@iespana.es · 93 760 34 26 · Sant Pol de Mar

MIQUEL PÉREZ PALLEJÀ

Psicòleg Clínic o Psicoterapeuta
E.M.D.R Practitioner
Col·legiat nº 9801

mou-te

Centre de gimnàstica i Recuperació Funcional

Tonificació
Aeròbic
Steps
Ioga
Dansa
Balls d'envelat

C/ Ignasi Mas Morell, 15-17
08395 Sant Pol de Mar
Tel 93 760 12 97 / 610 823 862

Especialitat en:
CARNS A LA
BRASA I PIZZES

Diumenges nit i dilluns tancat

Carrer Nou, 50 - Tel. 93 760 11 22 - Sant Pol de Mar

SANT PAU⁵

FERRETERIA

Pujada de Sant Pau, 5
Tel. 93 760 00 35
Fax 93 760 20 54

COSES DE CASA

Carrer Nou, 2
Tel/Fax 93 760 20 54

08395 Sant Pol de Mar

Manel Ramírez
Taller Mecànic

Verge de Montserrat, 30-34 B
08395 SANT POL DE MAR (Barcelona) Tel./Fax 93 760 01 34

PINTURA I DECORACIÓ
PINTURA I DECORACIÓ

Joan Vives Carreras

C/ Roger de Flor, 21 · 2on 1a - A
Tel. 93 760 23 56 / 686 720 868
Sant Pol de Mar

rosabel

Pujada St. Pau, 1
T. 937 601 446

08395 Sant Pol de Mar

CEIP Sant Pau

☐ Xavier Roca i Rosell

Fa cent anys!

El propassat divendres dia 18 el poble aparegué ple de cartelleres com les que veieu a les fotografies.

Es tractava del treball que els nens i nenes de l'escola havien fet per a homenatjar Joan Coromines.

Feia cent anys! i calia celebrar-ho.

Coromines, amb paciència sense límits i amb una capacitat de treballar incansablement fins els darrers dies de la seva vida, bé s'ho mereixia.

A l'escola, els nens i nenes havien il·lustrat un abecedari amb paraules de la parla marinera i oferien, amb il·lusió, a tota la vila el seu treball.

El CEIP SANT PAU, "l'escola", no podia deixar passar l'ocasió i el professorat, els pares i mares i el personal no docent hi havien treballat de valent.

Coromines, "el cuiner de les paraules" havia començat els seus estudis d'etimologia en sentir com parlaven els pescadors de Sant Pol i després d'un llarg exili s'instal·là a Pineda per a donar forma a les seves obres.

Què més podem dir-vos?, llegiu la seva biografia a les cartelleres o visiteu, properament, la Fundació que porta el seu nom i que recull el seu llegat a Sant Pol.

Com deia Caterina Albert, enguany celebrem el centenari de la publicació de "Solitud", "cada dia moren paraules" i "una bona paraula amaneix la bona taula".

Sense Coromines moltes ja no existirien i l'escola, amb agraïment, li dedicà aquest senzill, efímer i emotiu homenatge.

“Sense Coromines moltes paraules ja no existirien i l'escola, amb agraïment, li dedicà aquest senzill, efímer i emotiu homenatge”

Fotografia: Pitu Estol

Sant Pol ART

Galeria

Marcos a mida
Riera 6-7 SANT POL DE MAR
Tel. + Fax: 937 603 204
www.santpolart.com / e-mail: gypsy@retemail.es
Horari: Dimarts a dissabte: 11 a 14 i 17 a 20h.
Diumenges i festius: 11 a 14h.

Pintura, Escultura, Ceràmica
Fons d'art i exposicions periòdiques
Restauració d'obres d'art
Materials i eines per a belles arts
Complements i regals d'art.

Transports Saltó

C/ Maria Pi, 15
08395 Sant Pol de Mar (Barcelona)
Tel. 667 426 150 / 667 426 151

C/ Ignasi Mas Morell, 3 - Tel. 93 760 30 58
08395 SANT POL DE MAR (Barcelona)

Moda i Complements
per a la Dona

Ferrocarril, 7
Sant Pol de Mar
Tel / Fax 93 760 11 47

FUSTERIA-EBENISTERIA
Josep M^a. Puigvert

C/ Bonavista n°29
(08395) Sant Pol de Mar

Tel. i Fax (93) 760 02 57
Mòbil 647 535 000

El Tot del Morer
Albert i Laura

Carretera Nacional, 2, Km. 664'7
Tel 93 760 11 05
08395 SANT POL DE MAR (Barcelona)

Tancat diumenge nit i Dilluns tot el dia

noves tecnologies

Pol Maresma
PolNetwork.com

Inseguretat a la xarxa...?

Sentim a parlar d'estafes bancàries, d'ús il·lícit de números de targetes de crèdit, de compres que mai arriben a casa... per tant hauríem de suposar que Internet és un lloc poc segur per a realitzar-hi qualsevol mena de transacció, oi? O potser no? Segur que Internet és el "culpable" d'aquests fets?

Internet per si sol no està capacitada per fer aquestes coses, només és un mitjà de comunicació, res més, i per tant no li podem atribuir les culpes de res. Les persones, amb la seva bona o mala fe, són les que utilitzen aquest mitjà per treballar, formar-se, divertir-se o, per fer mal. A Internet hi ha estafadors, és clar, però no n'hi ha també als carrers més centrals de les grans ciutats? Són per aquest motiu culpables els carrers? Què fa que en passejar per aquests carrers siguem o no un blanc fàcil? El sentit comú i la precaució.

Si se'ns acostava una persona dient que treballa a la nostra entitat bancària i demanant-nos les nostres targetes amb els seus corresponents pins, les hi donarem? I si ens venen a casa dient que pertanyen a la companyia del gas i volen corroborar les nostres dades bancàries, les hi donarem? I si ens truquen d'una empresa que desconeixem oferint-nos un producte més barat que a d'altres llocs, els hi comprarem?

Per als usuaris normals us recomano actuar amb sentit comú. Si voleu accedir a serveis de banca per Internet feu-ho sense por, però guardeu bé les claus d'accés i no hi accediu mai des d'enllaços, feu-ho sempre teclejant l'adreça del banc al navegador. Si voleu comprar per Internet feu-ho, però feu-ho a tendes de les quals en tingueu bones referències, i en sistemes de subhasta fixeu-vos en l'històric del venedor. Per a més seguretat podeu utilitzar sistemes de pagament com Paypal (www.paypal.com) o targetes de crèdit virtuals, aquestes targetes no estan vinculades a un número de compte i necessiten ser carregades abans de fer un pagament. No reveleu mai les vostres dades de cap mena a ningú que us les demani per Internet, ni els bancs ni les tendes fan aquesta mena de peticions. Normalment aquests llocs web disposen d'un apartat on vosaltres mateixos podeu

modificar quan vulgueu les vostres dades.

D'altra banda, el correu electrònic (e-mail) tal i com el coneixem avui en dia no és una eina del tot segura. Algú amb uns coneixements més o menys avançats podria enviar missatges fent-se passar per un altre, o fins i tot interceptar un missatge que no vagi destinat a ell. Per tant hem de desconfiar també del correu electrònic? Jo us diria que no. Com abans, és una qüestió de sentit comú i precaució. Quan hem d'enviar per correu alguna documentació molt important, i ara em refereixo al correu postal, segur que ho farem per correu certificat o amb alguna altra forma similar. Oi que no voldríem que quedés en una bústia a l'abast de tothom? Doncs igualment, el correu electrònic ens ofereix eines per a certificar l'autenticitat dels missatges, així com assegurar que arribin intactes sense que puguin ser interceptats per ningú. Existeixen mètodes de seguretat, com ara la signatura o els certificats digitals (www.catcert.net) i l'encryptació de missatges (www.gnupgp.com), que ens permeten certificar l'autenticitat dels missatges rebuts, així com dels llocs web que visitem.

La signatura digital és un sistema que ens identifica a la xarxa, i ens permet també accedir a nous serveis oferts per organismes públics com ara la Seguretat Social, Hisenda, Generalitat... Més endavant les empreses es veuran a abocades utilitzar sistemes d'aquest tipus per assegurar les seves comunicacions, i a la fi, arribaran a l'usuari final. A mida que aquests sistemes vagin essent cada dia més simples els anirem incorporant als nostres hàbits de navegació i comunicació.

Hem parlat dels sistemes d'estafa que utilitzen la bona fe de les persones per fer mal, no vull deixar de banda els atacs que podeu rebre mitjançant virus o programes maliciosos... però això és un altre article. Per tant us animo a no tenir por d'Internet, a utilitzar les noves eines que ens ofereix. I us animo també a utilitzar el sentit comú i la precaució. Feu-vos sempre una pregunta, és lògic això que em demanen?

Jo ja ho he fet!

“Si voleu accedir a serveis de banca per Internet feu-ho sense por, però guardeu bé les claus d'accés i no hi accediu mai des d'enllaços, feu-ho sempre teclejant l'adreça del banc al navegador”

Perruqueria per homes

Josep Maria

Carrer Nou, 54 - Sant Pol de Mar
Tel .670 22 44 51

BRULTAN

Promocions s.l.

OBRA NOVA I REFORMES

C. Conxita Badia, 6
08395 Sant Pol de Mar
93 760 12 85
E-mail: BRULTAN@terra.es

saule

FINQUES
saule

FINQUES
saule

FINQUES
saule

MANUEL SAULEDA i PARÉS

Agent de la Propietat Immobiliària
Administrador de Finques

Carrer Nou, 29
Tel. 93 760 09 16
Fax 93 760 05 96
08395 SANT POL DE MAR
sauleda@finquessauleda.com
www.finquessauleda.com

Gemma Colomer Munrabà

PODÒLOGA

Col. núm. 954

Tel. 93 760 34 40
c/ Roger de Flor, 13
08395 Sant Pol de Mar
(hores convingudes)

llibreria - papereria
premsa - regals
laminadures - internet
fotocòpies

Ferrocarril, 3 - Sant Pol de Mar
Tel/Fax 93 760 33 39
lonallibreria@terra.es

www.lonallibreria.com

Productes Naturals i Biològics

Herbes

Detètica i Herbolari
Alimentació natural
i de conreu biològic
Cosmètica natural
Massatges
Serveis i consultes
d'Estètica i Medicina Natural
Diètes personalitzades
Astrologia i tarot
Tai-chi i Chi-kung
loga - Dansa del Ventre
Cursos i Tallers

C/ Consolat de Mar, 53 - 08395 SANT POL DE MAR - Tel. 93 760 20 85
C/ Roig i Jalpí, 2 - 08397 PINEDA DE MAR - Tel. 93 762 37 50
Av. Hispanitat, 29 - POBLENOU - 08397 Pineda de Mar - Tel. 93 766 27 35

SERRALLERIA MIQUEL CARBÓ S.L.

CARRETERA N-II, 7
08395 SANT POL DE MAR
(Barcelona)

TEL/FAX: 93 760 32 14

Mobil: 667 716 283

- industrial
- reportatge
- casaments

- books d' estudi
- retrat i moda
- book infantil

pitu-gol
estudi fotogràfic

fotografia

herois de la fragata numància 8 - 08395 sant pol de mar
tf estudi : 93 760 07 69 - mobil : 696362508
www.pituestolfotografia.com - pitograf@polnetwork.com

cuina

*La Granja
“Can Golinons”*

Faves i carxofes de Can Golinons

Ingredients :

- Faves tendres
- Cors de carxofa, nets i frescos
- Alls tendres
- Cebes tendres
- Menta
- Pessic de sal
- Un licor anissat
- Botifarra negra
- Cansalada ibèrica
- Un xic d'oli d'oliva

Preparació:

Aquest és un plat casolà molt senzill i saborós. Per començar rossegem la botifarra negra i la cansalada en una olla amb oli d'oliva. Quan quedin daurades les traiem del foc. Després afegim a la mateixa olla tapada tots els ingredients i els deixem fent xup-xup 10 minuts. També li donem aroma amb el licor anissat i ja el podem servir condimentat amb una mica de menta. El secret d'aquest plat són els ingredients. Cal que siguin frescos. Les faves han de ser tendres, acabades de collir, per tal que no s'endureixin i conservin la dolçor. Es per aquest motiu que podem considerar-lo un plat de temporada, típic de final d'hivern i inici de primavera. A la recepta també s'hi poden afegir pèsols.

Fotos: Ester Sauleda

política

Comitè Executiu Local de Convergència Democràtica de Catalunya.

El passat 4 de febrer en el local de Ca l'Arturo i després de renovar per una part el comitè local de Convergència Democràtica i per l'altra la creació del Comitè local d'Unió es va formalitzar la federació de Convergència i Unió.

Aquesta federació estarà copresidida d'una banda per Joan Xumetra, president local de Convergència, i per l'altra Joan Tarruella, també president local d'Unió.

Un cop escollits els presidents, es va crear el CELF (Comitè Local Executiu de la Federació) que serà l'òrgan de treball i direcció de la Federació. Aquest està format també per tres membres de

Convergència i tres d'Unió.

Per part de Convergència està format per Raül Trabal, Joan Piqueres i Màrius Martí, que alhora farà de secretari. Per la banda d'Unió hi ha la Glòria Roig, en Josep Rosell i en Raimon Vidal.

En aquesta federació els dos partits es comprometen a anar plegats a les properes eleccions municipals del 2007 i treballar junts per mantenir i consolidar l'alcaldia de Sant Pol.

Convergència i Unió

Unió Santpolenca (UNS)

Dos anys després d'accedir al govern municipal pensem que és el moment idoni per veure fins a quin punt hem fet allò que havíem promès en el nostre programa electoral, tenint en compte que la nostra gestió ha estat compartida amb les altres dues formacions polítiques integrants de l'equip de govern.

En aquest sentit podem afirmar que la nostra actuació ha respost fins ara al compromís que UNS va establir, en el seu dia, amb el poble, en una circumstància, com bé sabeu, gens favorable, superada satisfactòriament gràcies a l'aliança amb els altres dos grups polítics amb els quals hem treballat, superant possibles diferències ideològiques, per fer possible una determinada pràctica de govern.

La nostra suposada manca d'experiència política no ha limitat la nostra capacitat de tirar endavant els nostres projectes, malgrat les crisis internes i els atacs externs constants, que no han aconseguit minvar la nostra força ni la nostra voluntat de treballar per millorar les condicions de vida de Sant Pol.

La conseqüència d'aquesta voluntat de govern real del poble és ja evident tant en les Regidories que ens corresponen, com en les altres, a través de les quals hem anat desenvolupant el nostre projecte polític compartit amb els altres socis de govern, amb actuacions concretes com la Llar d'Infants, el CAP, la millora de les platges, la Deixalleria, les Auditories, el Pla de Sanejament, el Pla Estratègic, la millora de la gestió interna, i la transparència de la gestió municipal i l'accessibilitat dels representants de l'Ajuntament i de la pròpia institució.

Dos anys després d'accedir al govern municipal tenim la consciència d'haver fet moltes coses i d'haver-les fet correctament, però sabem que n'hem de fer moltes més i molt millors.

El repte és estimulant i engrescador i l'acceptem.....**i tu encara hi tens molt a dir.**

sóm-hi!

grup independent - sant pol de mar

La força que no s'atura

santpol_somhi@yahoo.es

http://es.geocities.com/santpol_somhi

ERC - Acord Municipal

No en el nostre nom

7 de Març del 2005

	Sant Pol		Catalunya	Espanya
Abstenció	1857	54.86 %	59.20 %	57,68 %
Sí	774	51.19 %	64.6 %	76.7 %
No	582	38.49 %	28.1 %	17.3 %
Blanc	156	10.32 %	7.3 %	6.0 %
Nul	16	1.05 %		
Cens Total	3385			

Analizant els resultats globals del passat 20 de Febrer deduïm que s'ha produït un rebuig generalitzat a la Constitució Europea que s'ha concentrat en l'abstenció, el que representa un vot de càstig a totes les forces polítiques i entitats que van fer campanya pel Sí o pel No. Els nivells més baixos de participació s'han donat a Melilla, Ceuta i el Carmel.

Deixant de banda els que no van anar a votar, el Sí ha guanyat el No.

A destacar que a Sant Pol, igual que a Girona i a Guipúscoa, el percentatge de Sí, sobre els vàlids, és inferior al percentatge de l'abstenció, sobre el cens. Per tant són uns resultats que han deixat content tothom.

ERC, igual que ICV i Òmnium Cultural entre altres, demanava el No bàsicament pels següents motius:

1. Aquesta és una constitució excloent amb Catalunya i el Català.
2. Aquesta és una constitució en clau econòmica i no social.

Ha transcendit l'estudi d'Òmnium que ha comptat que la paraula més repetida al text és "Estats" (més de 800 vegades) i després "Europa" (més de 400) quan la lògica diu que hauria de ser al revés. També són freqüents les paraules "Economia" i "Moneda". Mentre que les paraules "Pau" i "Benestar" només apareixen 3 vegades cadascuna. Les paraules "Catalunya" i "Català" no apareixen per enlloc.

Una altra estadística a considerar diu que entre els que s'han llegit el text el percentatge de "No" és considerablement més alt que entre els que no l'han llegit.

Per acabar i com a conclusió: Europa no donarà cap reconeixement als drets col·lectius dels catalans i fa un pas enrera quant als drets individuals (preveu la pena de mort, la guerra preventiva, etc.).

I el que és pitjor: Els propis ciutadans de Catalunya ens hi mostrem majoritàriament indiferents.

Els que ens hem oposat a aquesta constitució sempre podrem dir "No en el nostre nom".

107.2 FM
www.radiolitoral.org
Tel.93 760 46 46

ràdio litoral

David Domínguez
Foto: Pitu Estol

Cobertura Total

Què en podia sortir d'un grapat de gent així? Poca cosa? Ai, ai, aneu ben equivocats. N'ha sortit un programa que és l'òstia, un "bombazo". El podeu escoltar cada divendres a Ràdio Litoral -l'única amb nom de favada- a partir de les 20.30 i en rigorós i escrupulós directe. Es diu COBERTURA TOTAL, tal com ho sentiu

Ja n'estem una mica farts de tanta música, de tanta ràdio-fórmula i de tanta cançoneta patxanguera dels pebrots (i, compte, que ara que ve l'estiu se'ns escalfaran les orelles de tant sentir cançons del verano). Estimats lectors, nosaltres som d'un altre pal. Som de pal de Ràdio Litoral (quin rodolí més bonic).

Ens va la conya, què voleu fer-hi. Quan van repartir seny ens en va tocar una ració molt petita, prou pena tenen a casa nostra.

A més a més, ens agrada la tertúlia, fer-la petar, empenyar-nos, discutir-nos, escridassar-nos i, finalment, fer les paus. Quin moment tan tendre i dolç quan fas les paus i acabes... com acabes!

Ens agrada llegir el diari en veu alta, xafardejar sobre el que passa al poble, despotricar dels famosos, deixar verds als politiquillos i als que fan veure que ho són. És a dir, seguim l'actualitat de ben a prop.

Què en podia sortir d'un grapat de gent així? Poca cosa? Ai, ai, aneu ben equivocats. N'ha sortit un programa que és l'òstia, un "bombazo". El podeu escoltar cada divendres a Ràdio Litoral -l'única amb nom de favada- a partir de les 20.30 i en rigorós i escrupulós directe. Es diu COBERTURA TOTAL, tal com ho sentiu.

Si no sabeu qui sou, ni què voleu, ni d'on veniu, ni a on aneu. Si no sabeu si sou homes o dones. Si no sabeu si sou homo, hetero, bi o metro. Si no sabeu si carn o peix, si pit o cuixa, si mar o muntanya, si pulpo o calamar. Si no sabeu si ser o no ser: COBERTURA TOTAL és el vostre programa... i el nostre.

Cobertura total

Ràdio Litoral, 107.2 FM
Els divendres, a partir de les 20.30

Equip

Alex Germà, Eusebi Roig, Carla Corte,
Toni Escandell, Isaac Candelario,
doctor Vinil i Berta.

Tècnic de so

Josep Massuet

Direcció i presentació

David Domínguez

Amb el suport d'*Estrella Damm*

107.2 FM
 www.radiolitoral.org
 Tel.93 760 46 46

Ràdio Litoral a la carta i en directe

Us heu perdut algun programa de Ràdio Litoral? Ara des de www.radiolitoral.org us podeu baixar els vostres programes preferits i escoltar-los quan us vingui de gust. Des de Ràdio a la Carta podreu accedir al llistat d'arxius disponibles, ara a www.radiolitoral.org.

Sou fora de Sant Pol i voleu escoltar Ràdio Litoral? Des de www.radiolitoral.org podeu escoltar-nos en temps real. Fes clic a l'apartat Escolta'ns en directe de www.radiolitoral.org.

Alimenta't bé!

Ca la Teresa
 Carnisseria - Xarcuteria

Roger de Flor, 21 (Sant Pol de Mar)
 Tel. 93 760 03 91
 Costa i Fornaguera, 50 (Calella)
 Tel. 93 766 16 59

Ca l'Augas

Carrer Nou, 49
 Tel. 93 760 05 52
 08395 Sant Pol de Mar

BUFET FAIDELLA, ADVOCATS

MARIA ROSA FAIDELLA I MOLLÓ
 M. EULÀLIA PUJOL I FAIDELLA
 ALBERT ALABALL I MARTÍ

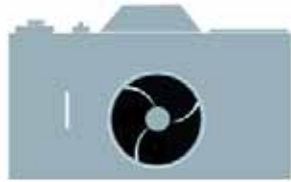
PROVENÇA, 273 - 5è 2ª 08008 BARCELONA TELS. 93 215 32 22 93 215 33 12 FAX 93 487 23 59	NOU, 17 08395 SANT POL DE MAR TEL. 93 760 30 36 FAX 93 760 30 29
--	---

ELECTRODOMÈSTICS PEIX

Venda i reparació
Antoni Peix i Manent
 Passatge de Mar, 2 · Tel i Fax 93 760 08 11
 08395 Sant Pol de Mar

*Fotografia i Video
Digital*

P. Sauleda

C/ Nou 34
08395 Sant Pol de Mar

*Revelem les fotos
de càmares digitals
amb més qualitat*

Confieu els vostres records solament a professionals

Carrer Nou, 51
(davant Estació Renfe)
Sant Pol de Mar
Tel. 93 760 21 68

FINQUES

L'Ajuntament a prop teu!

Servei d'Atenció al Santpolenc
(SAS)

Tel/Fax: 93 760 32 00

santpol@santpol.org

www.santpol.org

Per preguntes, queixes o suggeriments sobre
qualsevol tema relacionat amb el municipi

Ajuntament de
Sant Pol de Mar

**FRANQUEIG
CONCERTAT
02 / 1401**